

(KRF) (se foran) vedtoges med 58 stemmer (V, DF, KF og KRF) mod 42 (S, SF, RV og EL).

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 55 af Lissa Mathiasen (S), Ole Sohn (SF) og Marianne Jelved (RV).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Forespørgsel nr. F 33:

Forespørgsel til fødevarerministeren:

»Hvordan vil regeringen sørge for, at vi fortsat har en høj fødevarerikkerhed, når antallet af salmonella- og campylobacteriltællinger stiger, når der skæres ned i antallet af undersøgelser af pesticidrester i frugt og grønt, og når hertil kommer udviklingen i antallet af tilsætningsstoffer?«

Af Ritt Bjerregaard (S), Jørn Jespersen (SF) og Martin Lidegaard (RV).

(Forespørgslen anmeldt 21/3 2002. Fremme af forespørgslen vedtaget 4/4 2002).

Begrundelse

Ritt Bjerregaard (S):

Præsidenten for Landbrugsrådet, hr. Peter Gæmelke, siger i Landsbladet i uge 10, at han er meget glad for den nuværende regering, for når man sammenholder regeringens finanslovforslag med det, der var lagt op til af den tidligere regering, har det givet et plus på mere end 400 mio. kr. til de danske landmænd; heri indgår BSE-kompensation og meget andet.

Det er ikke noget, der er til gavn for fødevarerikkerheden, og det er ikke noget, der er til gavn for forbrugerne, men det er til glæde for Venstres naturlige vælgergruppe, nemlig landmændene. Det er på den anden side lidt svært at se, hvad det egentlig er, De Konservative har fået.

Men når vi i samråd og i onsdagsspørgetiden spørger til fødevarerikkerheden, er der ikke råd til noget, og ministeren har desværre ikke penge til at gøre noget. Små virksomheder kan ikke få hjælp. Beløbet er skåret væk, selv om der var en EU-medfinansiering på 50 pct., og fødevareregionerne får skåret medarbejdere væk. Ministeren

siger egenkontrol, men de, der skal holde øje med det, skal også spare.

Kl. 13.30

Antallet af laboratorieprøver skal begrænses, frugt og grønt skal ikke længere undersøges så grundigt for pesticider, og ministeren har ikke råd til at fortsætte den forrige regerings plan om at stoppe udenlandsk frugt og grønt med sprøjterester fra den 1. januar 2003. Det ville klart have været en meget stor fordel for forbrugerne, det blev vi for nylig belært om via Kræftens Bekæmpelses store undersøgelse, og det er klart, at det også havde været en stor fordel for danskproduceret frugt og grønt. Men igen var ministerens svar, at det havde hun ikke råd til, selv om hun havde råd til at give landmændene et ekstra beløb.

Vi glæder os selvfølgelig over, at ministeren følger den tidligere regerings salmonellahandlingsplan, men skulle den ikke følges op af en plan for campylobacter? Den tidligere regering gjorde det klart, at fødevarerikkerheden havde højeste prioritet, også over for industrien, men sådan er det ikke mere. På trods af, at den tidligere regering ønskede en øjeblikkelig udfasning af transfedtsyrer i margarine, giver ministeren industrien en længere overgangsperiode.

Vi har rejst debatten her i dag for at høre ministerens redegørelse for fødevarerikkerheden. Vi betragter fødevarerikkerhed som et offentligt anliggende, og vi lægger vægt på sikkerhed, sundhed og kvalitet.

Den fg. formand (Pia Gjellerup):

Jeg skal takke ordføreren for at have begrundet forespørgslen og sige, at jeg kom til at præsentere den forrige forespørgsel. Vi er rettelig, som der står på tavlen, i gang med F 33, som alene er rettet til fødevarerministeren, og nu er det fødevarerministeren for besvarelse.

Besvarelse

Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel):

Siden forslaget til finanslov for 2002 blev fremsat, har der været en udbredt interesse for, hvordan regeringen ville sikre det høje niveau for fødevarerikkerhed i Danmark.

Jeg har ved flere lejligheder over for Folketinget redegjort for baggrunden for de planlagte effektiviseringer og også de konsekvenser, som ville komme ud af dem, og jeg forstår utrolig godt interessen for denne sag, for den er jo væ-

sentlig for os alle sammen. Jeg håber derfor, at vi nu skal have en saglig og udbytterig debat om fødevarerikkerhed.

Det er min klare holdning, at vi skal varetage fødevarerikkerheden, som der er lagt op til i fødevarerollen. Vi skal placere ansvaret for, at fødevarerne er sunde og af høj kvalitet, hos virksomhederne, og vi skal tilrettelægge kontrollen efter behov og derved få mest mulig kontrol for pengene. Vi skal anvende sanktioner som påbud og administrative bøder over for de virksomheder, der ikke har tingene i orden, og vi skal offentliggøre kontrolresultaterne, så forbrugerne kan bruge dem som et redskab.

Stort set alle partier i Folketinget stemte for fødevarerollen vedtagelse i 1998, også de partier, der står som anmeldere bag dagens forespørgsel. Det vil sige, at der var bred enighed om de fastsatte kontrolprincipper i fødevarerollen. Men nu, hvor jeg som ansvarlig minister for alvor begynder at implementere kontrolprincipperne, vækker det bekymring hos anmelderne, og jeg må indrømme, at det undrer mig faktisk en smule.

Det hævdes i forespørgslen, at antallet af salmonellatilfælde er stigende, men det er jo ikke rigtigt. Antallet af humane salmonellatilfælde er næsten halveret fra 1997 til 2001, altså fra 5.000 tilfælde til 2.900 tilfælde. Jeg medgiver, at vi i 2001 kunne konstatere en stigning på 600 tilfælde i forhold til året før, altså år 2000. Men i 2001 havde vi en meget varm sommer, og erfaringsmæssigt ved vi, at varme somre giver flere salmonellainfektioner, dels fordi højere temperaturer øger væksten af bakterier, og dels fordi det varme vejr jo heldigvis også gør, at man kan tilbringe tiden udendørs. Der er mange, der griller meget mere og tilbereder flere af det, vi kunne kalde sommerretter, nemlig retter med rå æg som f.eks. hjemmelavet is og koldskål, og hvad man ellers kunne nævne. Samtidig havde vi i 2001 en større, landsdækkende epidemi, som var forårsaget af denne specielle salmonella, og som klart betød, at vi kunne se en stigende tendens.

Kl. 13.35

Opgørelsen af salmonellatilfælde fra første kvartal af 2002 viser imidlertid et fald på ca. 25 pct. sammenlignet med første kvartal sidste år, og den stigning, vi kunne konstatere i 2001, kan således ikke tages til udtryk for en generel tendens.

I Fødevarerministeriet følger vi nøje udviklingen i salmonellatilfældene, bl.a. via Dansk

Zoonosecenter, samtidig med at vi arbejder med udviklingen af vores sædvanlige salmonellahandlingsplaner. En del af arbejdet består i, at erhvervslivet gradvis får overdraget det økonomiske ansvar for planerne. Privatiseringen er nemlig på den måde med til at placere ansvaret på det rette sted, nemlig hos virksomhederne. Det er helt grundlæggende og udtryk for kernen i den kontrolfilosofi, der jo i øvrigt følger af fødevarerollen.

Jeg er meget opmærksom på den fødevarerikkerhedsmæssige risiko, der er forbundet med stigningen i forekomsten af campylobacter, og jeg har derfor allerede på nuværende tidspunkt iværksat forskelle initiativer på det område. I år vil Fødevarerdirektoratet gennemføre omfattende undersøgelser for campylobacter på udvalgte mulige problemområder, så det er klart, at vi fokuserer på indsatsen. Fødevarerdirektoratet er ved at forberede et regeludspil, der skal mindske forbrugernes risiko for at blive smittet med campylobacter, samt en oplysningskampagne om hygiejnen, for den er nemlig heller ikke en uvæsentlig del af denne sag.

Jeg vil godt sige, at jeg undervurderer på ingen måde problemets karakter, når vi snakker om campylobacter. Problemet har imidlertid indtil nu været, at eksperterne ikke har haft tilstrækkelig viden til at kunne pege på indgreb, der skulle mindske risikoen, og samtidig skal jeg understrege, at jeg er opmærksom på, at hvis vi kræver, at vi fuldstændig skal kunne undgå forekomsten af campylobacter, betyder det også et væsentligt indgreb over for dyrene. Det er nemlig sådan, at de fritgående besætninger ikke længere kunne tillades, fordi det er i den produktionsform, at campylobacterne trives og udvikler sig.

Så til pesticiderne, som også er en del af forespørgslen. Fødevarerdirektoratet vil i de kommende år udtage færre pesticidprøver, men det er ikke bekymrende for varetagelsen af fødevarerikkerheden. Den danske pesticidkontrol har i løbet af de sidste 10 år ikke fundet nævneværdige overskridelser af grænseværdierne. Antallet har i hele perioden ligget stort set uændret på 2 pct., og ingen af de overskridelser, der har været konstateret, har på nogen måde været sundhedsmæssigt bekymrende.

Alligevel har man i de seneste år efter politisk ønske løbende øget antallet af prøver, og det har jeg altså tænkt mig at lave om på. Jeg ønsker ikke at videreføre en praksis, hvor der perspektivløst bliver udtaget flere og flere prøver til

trods for et uændret lavt niveau i antallet af overskridelser. Jeg mener helt klart, at vi skal anvende ressourcerne meget mere hensigtsmæssigt.

I forespørgslen peges der også på udviklingen i antallet af tilsætningsstoffer; man mener at kunne se et stigende antal. Jeg har fra Fødevarerdirektoratet fået oplyst, at antallet af tilsætningsstoffer har været nogenlunde konstant de senere år, og jeg må derfor formode, at forespørgernes bekymring går på antallet af prøver. Men rent faktisk udtages der i dag flere prøver i forhold til i fjor, selv om der spares på enkelte projekter vedrørende overvågning af tilsætningsstoffer i desserter, så antallet af prøver har været stignende.

Kl. 13.40

Alle de ovennævnte fakta har vi allerede haft lejlighed til at drøfte, og de har været belyst i både Fødevarerudvalget og her i salen. Jeg kan derfor på en eller anden måde ikke lade være med at undre mig over den fortsatte meget store bekymring hos forespørgerne. Det forholder sig således, at de fleste danske fødevarer virksomheder rent faktisk producerer og sælger sunde fødevarer af høj kvalitet. De seneste opgørelser over uddelingen af smileys viser jo, at det kun var nødvendigt at anvende sanktioner i form af eksempelvis administrative bøder og påbud over for 2,5 pct. af de kontrollerede virksomheder. På den baggrund og under hensyn til den grundige redegørelse, ordføreren allerede har fået i denne sag, finder jeg det ærgerligt, at man tilsyneladende ønsker at nære en ubegrundet frygt hos forbrugere.

Som ansvarlig minister har jeg valgt at lytte til sagkundskaben og til de råd, som Fødevarerdirektoratet har givet mig, og jeg finder det beklageligt, at der er så ringe interesse for sagkundskabens undersøgelser og fakta i denne sag. Det gør jeg, fordi beslutningerne på baggrund af fagligt ubegrundede bekymringer kunne føre til forkert anvendelse af ressourcerne, og lad mig derfor slå fast, at jeg ikke vil indfri noget krav om mere kontrol bare for kontrollens egen skyld.

Vedtagelsen af fødevarerloven i 1998 står jeg helt inde for, også i dag. Med vedtagelsen af loven fik vi sammen stadfæstet nogle principper om, at fødevarerne skal betragtes i en sammenhængende proces fra jord til bord, og det er min hensigt at varetage mine opgaver i overensstemmelse med de intentioner, der lå bag fødevarerloven.

Principperne for udførelse af fødevarerkontrollen er i høj grad medvirkende til at sikre det høje niveau for fødevarer sikkerhed i Danmark. Det kan jeg ikke tro at forespørgerne er uenige med mig i. Principperne i fødevarerloven er bl.a. egenkontrol. Virksomhederne har ansvaret for at overholde lovgivningen, og derfor skal den enkelte virksomhed implementere egenkontrol. Fødevarerdirektoratet kontrollerer så, at virksomhederne lever op til deres ansvar. Det sker ved et fysisk tilsyn på virksomheden, og det planlagte antal tilsyn i 2002 vil være fuldstændig på niveau med det tilsyn, der foregik sidste år.

Der arbejdes i øjeblikket på højtryk ude i regionerne for at få egenkontrollen fuldt implementeret. Alle fødevarer virksomheder i detail- og engrosledet skal have implementeret egenkontrollen senest i 2005. Fødevarerkontrollen, både for så vidt angår tilsynet, og for så vidt angår prøveudtagningerne, skal være behovsorienteret og baseret på risikovurdering. Kontrollen skal være kritisk både over for virksomhederne og over for sit eget ressourceforbrug, og det håber jeg også at forespørgerne er enige med mig i.

Det betyder imidlertid ikke, at de virksomheder, der én gang har fået en glad smiley, kan hvile på laurbærene. Den tilsynsførende kommer jo fortsat på uanmeldt besøg og offentliggør det, han måtte finde i virksomheden eller i butikken, men jeg vil arbejde for, at virksomheder, der har styr på forholdene, ikke skal have så mange tilsyn som de virksomheder, der får tildelt den sure eller utilfredse smiley. Jeg mener klart, at det er sundt fornuft at disponere på den måde.

Kl. 13.45

Herudover skal der selvfølgelig vanke mærkbare sanktioner for dem, der ikke kan finde ud af at overholde reglerne. Fødevarerregionerne har med fødevarerloven fået adgang til at tage en række sanktionsmidler i brug, og det er min klare holdning, at den tilsynsførende skal lade sine sanktionsvurderinger falde ud til fordel for fødevarer sikkerheden, hver gang de er ude på besøg. Jeg ved, at Fødevarerdirektoratet arbejder ihærdigt på at få de enkelte regioner til at anvende sanktionsmulighederne korrekt og også med en ensartet effekt.

Jeg har fuld tillid til, at de beslutninger, som vi traf i 1998, grundlæggende er rigtige, og det er fortsat dem, der ligger til grund for fødevarerkontrollens arbejde. Jeg vil dog ikke bede skatteborgerne eller forbrugere om at betale for, at Fødevarerdirektoratet skal overvåge hver eneste flødeskumskage eller leverpostej fra jord til

bord. Det er simpelt hen ikke praktisk muligt, og det er heller ikke nødvendigt, hvis vi følger de kontrolprincipper, som udspringer af fødevarereloven, og den kontrolstruktur, der blev fastsat i fødevarereloven.

Vi skal have et dynamisk og sammenhængende kontrolsystem, hvor tilsyn, hvor egenkontrol, overvågning, analyser og offentliggørelse er effektive sanktioner i sig selv, men også sanktioner, der understøtter hinanden. Vi skal løbende vurdere indsatsen og koncentrere den dér, hvor truslerne mod fødevarereloven er størst, eksempelvis på områder som zoonoser og dioxinområdet. På den måde får vi mest fødevarereloven fra jord til bord, og det må være målet ikke bare for regeringen, men for de partier, som stod bag fødevarereloven.

Jeg synes, vi har rigtig gode midler til at nå målet, og debatten i dag skal så vise, om der stadig er enighed om de intentioner, der lå bag vedtagelsen af fødevarereloven.

Forhandling

Ritt Bjerregaard (S):

Allerførst vil jeg gerne takke ministeren for besvarelsen og derefter hæfte mig ved de dele af den, som jeg synes er positive og peger i den samme retning, som SR-regeringen bevægede sig i.

Jeg er glad for ministerens støtte til fødevarereloven. Jeg er også glad for ministerens tilfredshed med og opbakning af smileyordningen, og jeg glæder mig til at se den plan, ministeren vil komme med om campylobacter, sådan som ministeren nævnte.

Så er der nogle dele, som jeg ikke er lige så glad for, og som vi efterfølgende vil komme til at debattere, og det første er de færre prøver af pesticider. Det er ikke ret lang tid siden, at Kræftens Bekæmpelse i sin undersøgelse klart dokumenterede, at danskerne var bekymrede for sprøjterester i frugt og grønt, og på den baggrund forstår jeg ikke, at ministeren ikke vil fortsætte det oplæg, der lå fra den tidligere regering, nemlig at forhindre, at der kom frugt og grønt med pesticidrester ind i landet.

Så siger ministeren, at hun er lidt forbavset over, at der er nogle, der kan være bekymret over den linje, hun har lagt. Jeg ved ikke, hvor meget det er en bekymring, det er jo en direkte uenighed om prioriteringen af pengene, sådan som jeg startede med at redegøre for.

Vi er simpelt hen uenige med ministeren i, at der skal gives penge til landbruget på bekostning af fødevarereloven. Det er en anden holdning, vi har. Vi vægter fødevarereloven højere, end ministeren gør, når ministeren vælger at bruge de sparsomme midler, hun har, et andet sted, end vi synes, de skal anvendes.

Vi kender godt den melodi, der går på, at vi skal lytte til sagkundskaben og kun sagkundskaben, for der er jo sådan set slet ikke nogen grund til bekymring, når man lytter til sagkundskaben, og forbrugerne behøver ikke at lytte så meget, for så bliver de bare ekstra bekymrede. Vi er overhovedet ikke enige i den tankegang. Vi mener, at det gælder om at give forbrugerne alle de oplysninger, vi overhovedet kan, vi er tilhængere af, at de bliver lagt ud til forbrugerne.

Kl. 13.50

Det var SR-regeringen, der gennemførte smileyordningen netop for at få så stor en åbenhed som overhovedet muligt, og det er vi tilhængere af også på andre områder, også af at få sagkundskabens oplysninger ud, ikke fordi sagkundskaben altid har ret, men fordi det er nyttigt for forbrugerne at kende dem.

Så tror jeg, at vi i den videre debat skal vende tilbage til debatten om egenkontrollen. Det er klart, at vi også mener, der skal være en egenkontrol. Dér, hvor vi er i tvivl, er, om ministeren sørger for, at der er den fornødne overvågning fra myndighederne, og så er vi i øvrigt også i tvivl om, hvad de små virksomheder overhovedet er i stand til at klare.

(Kort bemærkning).

Fødevarereloven (Mariann Fischer Boel):

Nu vil jeg ikke foregribe debatten, men jeg vil godt tage fat i nogle ganske få elementer af fru Ritt Bjerregaards indlæg: For det første er jeg faktisk træt af at høre, at regeringen har forgyldt landbruget, det må jeg ærligt erkende. Vi afsatte et beløb på finansloven til en delvis afløftning af de udgifter, som dansk landbrug har haft i forbindelse med BSE med hensyn til testningen, en delvis afløftning.

Der har jo været stor interesse også her i Folketingssalen om konkurrencelighed, altså at vi skulle undgå konkurrenceforvriddning, og der er vel ikke nogen, der er i tvivl om i dag, at dansk landbrug er det land inden for EU, der har været kompenseret mindst i henhold til hele BSE-diskussionen.

Men jeg vil godt sige til fru Ritt Bjerregaard, at der jo ligger meget andet i den bevilling, der

er givet til landbruget, som fru Ritt Bjerregaard siger. Der ligger faktisk også nogle fødevarerikkerhedsmæssige elementer i den sag, for det første.

For det andet er der, altså ud over BSE, sat midler af inden for den ramme til hele løsningen af problemet omkring scrapie hos får og geder. Den diskussion fandt vi, at det var vigtigt at få løst.

For det tredje er der inden for den ramme sat midler af til at afhente døde dyr ude på de enkelte landbrug for at sikre fødevarerikkerheden. Det er elementer, som jeg er sikker på, at også fru Ritt Bjerregaard vil være interesseret i, at vi får løst.

Så med hensyn til, at små virksomheder ikke kunne få hjælp: Jeg er sikker på, at forslagsstillerne også husker, at der blev sat ekstraordinære midler af til de små slagtehuse, sådan at de kunne konkurrere på rimelige vilkår. Og så skal jeg bare sige til allersidst: Hvis det skulle fremgå, at regeringen ikke er interesseret i åbenhed og i offentlighedsførelse, så må det bero på en misforståelse. Der har ikke været nogen som helst slinger i valsen hos regeringen med hensyn til, at det er utrolig vigtigt, at forbrugerne får de oplysninger, der er til rådighed. Det er jo også derfor, vi løbende offentliggør alt, hvad der kommer af oplysninger, også dem, vi får af forskningsresultater i udlandet.

Der er jo f.eks. en helt konkret sag i går. Den gik selvfølgelig straks ud til offentlighedsførelse, sådan at forbrugerne kunne forholde sig til den. Jeg mener, det er utrolig vigtigt, at den åbenhed også er til rådighed.

Så der er på den måde ingen grund til bekymring hos forslagsstillerne om den linje, som regeringen lægger på det her område.

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Det kan godt være, det er mig, der har misforstået noget, men regeringen har netop fremlagt en revideret plan for den her nationale strategi for bæredygtig udvikling. Deri er der afsnit om åbenhed og om, hvordan kontrolresultater skal stilles til rådighed for forbrugerne.

Det er meget paradoksalt, at ministeren i meget højt toneleje understreger, at alt skal være tilgængeligt for forbrugerne. Det er lige nøjagtig det ord – at alle kontrolresultater skal stilles til rådighed for forbrugerne – der stod i den tidligere regerings redegørelse. Lige nøjagtig ordet »alle« er fjernet i den reviderede udgave, som re-

geringen har lagt frem. Det synes jeg er bekymrende, og det understreger bare det, som ministeren helt åbenlyst har svært ved at forstå begrundelsen for, nemlig hvorfor forespørgerne er bekymrede for situationen på forbruger- og fødevarerikkerhedsområdet.

Regeringens nationale strategi, den reviderede nationale strategi for bæredygtig udvikling, er spækket med begrundelser for, hvorfor man skal være bekymret på forbrugernes vegne.

Kl. 13.55

(Kort bemærkning).

Ritt Bjerregaard (S):

Jeg skal på dette tidspunkt alene nøjes med at sige til ministeren, at jeg ikke tog BSE-kompensationen alene. Jeg var så venlig over for ministeren, at jeg citerede præsidenten for Landbrugsraadet, som var meget glad for, at landbruget havde fået en forbedring på 400 mio. kr. i forhold til den tidligere regerings finanslov.

Som jeg også startede med at sige, kan man måske ikke undre sig over dét, men man kan undre sig over, at ministeren så gentagne gange her i Folketingssalen hverken har råd til det ene eller det andet og i den ene sag efter den anden lader, som om at det kunne hun egentlig godt have tænkt sig, men hun har ikke pengene til det, for der *har* altså været penge.

Så det, vi diskuterer her, er jo simpelt hen en anden opfattelse, en anden prioritering af de midler, der er til rådighed på det her område. Og det er klart, at det betyder en svækkelse af forbrugerne, sådan som vi også debatterede det i den sidste omgang.

(Kort bemærkning).

Lone Møller (S):

Nu er jeg jo forholdsvis ny i det her udvalg. Jeg beskæftiger mig mest med sundhedspolitik. Der kan jeg også se, at der sådan fra i hvert fald regeringens side bliver større og større tendens til egenomsorg, altså at vi skal tage mere vare på os selv.

Men det, der har optaget mig lidt i den korte tid, jeg har siddet her og i forbindelse med debatten her, er, at man er meget optaget af egenkontrollen. Og jeg har svært ved sådan helt at vurdere, hvordan det egentlig ser ud. Jeg ved godt, der er en tidsfrist, men jeg mener, det er meget få virksomheder, der indtil nu sådan rigtig er i gang.

Når vi skærer ned på nogle af kontrolfunktionerne, hvor vi ophæver nogle af de ordninger,

der har været, og bliver ved med at henvise til egenkontrollen, er ministeren så ikke bekymret for, at det måske kan give os et frygteligt tilbage-slag? Det er i hvert fald meget svært at se, at sundheden bliver forøget ved egenkontrollen.

(Kort bemærkning).

Fødevareministeren (Mariann Fischer Boel): Til fru Lone Møller skal jeg sige, at egenkontrollen er et utrolig vigtigt element i de forskellige værktøjer, vi har til rådighed.

Jeg listede op i min ordførertale, at egenkontrollen jo ikke står alene. Egenkontrollen er suppleret af kontrolbesøg, fysiske kontrolbesøg, af muligheden for at tage prøver. Det foregår stadig væk i samme kadence. Som sidste år bliver der taget prøver rundtomkring i virksomhederne. Offentliggørelsen er også en del af kontrolpolitikken samt muligheden for at tildele bøder.

Jeg vil sige med hensyn til prioriteringen af egenkontrollen, at den jo har fået et løft i forbindelse med finansloven for 2002. Der er bevilget 11 mio. kr. ekstra til at give fødevareregionerne mulighed for at gå ud og hjælpe virksomhederne med at få deres egenkontrol på plads.

Egenkontrollen er for mig at se klart et effektivt instrument, for så bliver der holdt kontrol med fødevarerisikoen – ikke kun, når kontrollen kommer, men hver eneste dag i virksomheden. Det er det, der skal være med til at løfte fødevarerisikoen, og det var jo også de elementer, der lå i fødevarerisikoen i sin tid. Og det her er et vigtigt element.

Til hr. Morten Bødskov skal jeg sige, at hvis hr. Morten Bødskov kan finde et område, hvor vi på Fødevareministeriets område ikke offentliggør resultater, så vil jeg være utrolig interesseret i det, for så vil jeg selvfølgelig vurdere, hvorfor der skulle være holdt oplysninger tilbage på et område inden for mit ressortområde. Det håber jeg vi kan vende tilbage til. Hvis der kan komme nogle eksempler, så er jeg meget, meget lydhør.

Så til fru Ritt Bjerregaard: Altså de rammeforbedringer, der er givet danske virksomheder, er formodentlig også gældende for dansk landbrug. For Fødevareministeriets område har jeg redegjort for, hvordan den bevilling er fordelt, de midler, der er sat af, også midler til at sikre, at fødevarerisikoen kunne blive forbedret helt klart på udvalgte områder.

Kl. 14.00

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Det er jo et interessant spørgsmål med egenkontrollen, særlig omfanget af den og ikke mindst også dybden i den. Ministeren har jo på et tidspunkt i Jyllands-Posten haft et debatindlæg: «Mere og bedre fødevarerisikoen», hvori hun kundgør, at bager Hansen nok, når alt kommer til alt, er den bedste til at tjekke sine egne produkter. Men er der ikke bare en smule usikkerhed i ministerens tiltro til det her begreb »egenkontrol«, når ministeren jo selv mener, at den også skal omfatte detailhandel, restauranter, kiosker og andet?

Det er jo altså en kendt sag, at mange af de her steder har man alvorlige problemer i forvejen med andre ting i lovgivningen. Hvad får så ministeren til at tro, at de skal have styr på selv den mindste del af indholdet af den fødevarerisikoen, som de producerer eller fremstiller? Det er et meget, meget stort spørgsmål, synes jeg.

(Kort bemærkning).

Mariann Fischer Boel (V):

Det skal bare være en kort bemærkning for måske at afslutte den her runde, så ordførerne kan komme i gang, men til hr. Morten Bødskov: Hvis egenkontrollen stod alene, så ville jeg også være bekymret. Det er indlysende klart, for så var det jo lige meget, om de så opfyldte de regler, der blev stillet til dem.

Men i dag har vi det jo sådan, at der er fysisk kontrol i virksomhederne tre gange om året. De virksomheder, der så ikke havde egenkontrolprogrammer, ville i realiteten kun tre gange om året blive stillet til regnskab for deres kvalitet.

Med egenkontrolprincippet som et af elementerne kan de blive stillet over for et spørgsmål om: Har I så løst jeres daglige egenkontrol? Og det kan man holde styr på ved hjælp af de kontrolrapporter, som skal udarbejdes. Derfor er det da klart, at hvis egenkontrollen var det eneste element i vores fødevarerisikoen, så ville det være betænkeligt.

Jeg må indrømme, at hvis de socialdemokratiske ordførere er på vej væk fra egenkontrollementet, synes jeg måske, at vi skal diskutere indholdet af fødevarerisikoen.

Henrik Vestergaard (V):

Det er glædeligt, at der i Folketinget er så stor og oprigtig interesse for den danske fødevarerisikoen, som de seneste måneders byger af spørgsmål, udtalelser og samråd viser.

Derfor er det også positivt, at der via dagens forespørgsel er mulighed for atter at få belyst den politik og den administration, der i Danmark er med til at sikre, at forbrugerne kan indtage deres fødevarer med begrundet formodning om ikke at blive syge heraf. Den danske fødevarerikkerhed bygger dels på egenkontrol hos producentledene, dels på officielle kontrolforanstaltninger i hele kæden fra jord til bord.

For Venstre er det positivt, at opbakningen til fødevarerikkerhedssystemet hidtil har været bredt funderet i det danske Folketing, og vi håber, at dagens forespørgsel vil munde ud i en bekræftelse på, at partierne stadig står samlet om fødevarereloven af 1998.

Udtrykket »fødevarerikkerhed« har dog efter min mening en klang, som ikke altid fyldestgørende beskriver vores mål, ligesom det kan give et forkert indtryk af de officielle muligheder, der findes på området.

Fødevarerikkerhed leder let forbrugerne til den tro, at alle fødevarer her i landet er kontrollerede, dvs. blåstemplede af de danske myndigheder og dermed godkendt til forbrug. Det er ingenlunde tilfældet, og vi bør alle tilstræbe at forklare forbrugerne, hvori indsatserne består, samt erindre om, at en offentlig totalkontrol er absolut umulig endsige ønskelig. I stedet ønsker jeg at fokusere på høj varetilid. Det omfatter ikke blot kontrolsystemer, men også ansvarlighed hos producenterne, viden hos forbrugerne, og at så mange fødevarer som muligt er omfattet af fælles regler.

Grundlæggende ligger ansvaret for ordentlige fødevarer i primærproduktionen, hos producenterne, importørerne, detaillister og måltids-tilberederne enkeltvis og i fællesskab, for en kæde er ikke stærkere end det svageste led.

Til at understøtte denne ansvarlighed har virksomhedens egenkontrol til klare fordele. Der er i princippet tale om en totalkontrol, da alle varer passerer de ansvarlige, og der fokuseres på arbejdsprocesserne og risiciene for smittekil-der.

Kl. 14.05

Derfor finder vi det i Venstre glædeligt, at man fortsat styrker arbejdet med egenkontrol i de danske virksomheder, herunder at industrien prisværdigt samarbejder med myndighederne om udvikling af branchespecifikke kontrolprogrammer. Det er den rigtige vej.

I relation til arbejdsprocesser og køkkenhygiejne finder jeg det vigtigt, at vi også her fra Folketingets talerstol tør understrege forbrugernes

medansvar for sikre fødevarer. En høj viden om køkkenhygiejne i hjemmene kan være med til at forhindre mange sygdomstilfælde, og det er et område, som vi måske bør overveje at prioritere.

Ansvarlighed er vigtigt, og tillid er godt, men naturligvis skal der også kontrol til. Denne kontrol eller tilsynet hermed er en offentlig opgave og gennemføres i dag bl.a. via Fødevarerikketorstatet og de 11 statslige fødevareregioner i et glimrende enstregnet system.

Som enhver anden offentlig driftsopgave er der økonomi involveret heri, og offentlig økonomi baseret på skatteborgernes penge fordrer en stor grad af ansvarlighed fra myndighedernes side. Det er til stadighed en delopgave at sikre mest muligt for pengene. Kan opgaven gøres billigere og mere effektivt eller på en mere hensigtsmæssig måde, har myndighederne et klart ansvar for at gøre dette, så i Venstre er vi tilfredse med, at fødevarerministeren lever op til det ansvar.

Jeg vil godt slutte med at understrege, at Venstre vil arbejde hårdt for at sikre en så bred opslutning som muligt om fødevarerpolitikken i Danmark med baggrund i fødevarereloven. Vi vil gerne kokkerere med andre. Hvis andre vil hælde for meget fedtstof i sovsen eller skrue op for varmen, så sovsen skiller, vil vi slå en ekstra æggebomme ud og få sovsen til at samles igen og igen og igen; men hvis andre derimod skruer så højt op for varmen, at sovsen brænder på, lader den gryde sig måske vanskeligt rengøre.

For at understrege denne vilje skal jeg på vegne af et flertal i Folketinget omfattende Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Kristeligt Folkeparti fremsætte følgende forslag til vedtagelse og samtidig invitere samarbejdsinteresserede til at stemme for det:

Forslag til vedtagelse

»Regeringen opfordres til at arbejde for den højest mulige fødevarerikkerhed gennem en ensartet og behovsorienteret kontrol, der går så tæt ved kilden til fødevarerproblemerne som muligt. Det er virksomhedernes ansvar, at de til enhver tid lever op til gældende regler, og regeringen opfordres til at styrke virksomhedernes ansvarlighed under anvendelse af et sammenhængende og forebyggende kontrolsystem.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 56).

Den fg. formand (Pia Gjellerup):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Lone Møller (S):

Desværre var det ikke muligt at få ministerens kommentar, og derfor skal jeg spørge hr. Henrik Vestergaard, om han vil give en kommentar.

Ministeren gjorde meget ud af, at egenkontrollen ikke kunne stå alene, men også skulle følges op af kontrolbesøg, og derfor vil jeg gerne spørge: Hvis vi står i en situation, hvor vi ser, at det går meget, meget langsomt, og at der ikke rigtig sker noget med den egenkontrol, hvilke konsekvenser vil det så have for vores fødevarer-sikkerhed, og hvilke instrumenter har vi til at gøre noget ved det? Hvad har Venstre tænkt sig at gøre ved det?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, at regeringspartierne desværre fortsætter den tradition med at skrive forslag til vedtagelse, som tilslører, hvad det egentlig er man vil, og det gælder også for dette her. Man skal virkelig ned bag om teksten for at finde ud af, hvad der er hensigten, og hensigten er jo åbenlyst, at man vil svække den offentlige indsats og appellere til denne egenkontrol.

Jeg vil godt spørge hr. Henrik Vestergaard: Når vi ser på bagerier, små restaurationer og små slagtermestre, hvad betyder så egentlig denne egenkontrol, sammenholdt med at den offentlige kontrol svækkes? Ja, det betyder jo, at det hele fortsætter, som det hele tiden har været, for det er jo den, der direkte udfører tingene, der skal kontrollere sig selv, og vi ved jo godt, at med de brodne kar, der desværre er, fortsætter problemerne jo bare, uanset om man kalder det egenkontrol eller ej. Er det ikke realiteten?

Kl. 14.10

(Kort bemærkning).

Henrik Vestergaard (V):

Til fru Lone Møller skal jeg svare, at hvis det viser sig, at det sammenhængende system, man er ved at indføre med baggrund i fødevarerloven med både egenkontrol, tilsyn og offentlig prøveudtagning, på nogle områder viser sig ikke at være holdbart nok, er Venstre med på at diskutere en skærpelse af tingene. Sådan vil det da være, og jeg er i øvrigt fuldstændig sikker på, at

det vil fødevareministeren være opmærksom på før nogen andre og vil gøre noget ved det.

Men vi følger også – og det bliver så et svar til hr. Keld Albrechtsen – de anbefalinger, der ikke er vedtaget med fødevarerloven, men som ligger i den såkaldte ATV-rapport, for at sikre, at der arbejdes med mere egenkontrol i virksomhederne. Egenkontrol er proceskontrol, og det vil sige, at man via nogle hazard-principper fokuserer på, hvor der kan være nogle kritiske punkter med risiko for overføring af bakterier.

Når en virksomhed skal beskrive, hvordan de foretager kontrollen, og der samtidig på et tidspunkt kommer tilsyn fra fødevarermyndighederne for at tjekke, om dette egenkontrollsystem for det første er udarbejdet, for det andet bliver fulgt, og om der for det tredje også gives rådgivning om, hvordan det skal gøres, tror vi på, at vi kan få det her løftet på plads. Det er korrekt, at det måske kun er 2½ pct., der i dag har fået godkendt deres egenkontrollsystem, men det betyder ikke, at det kun er 2½ pct. af virksomhederne, der arbejder med at få det gennemført frem til 2005, som ønsket er.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, at det er noget lidt akademisk snak, hr. Henrik Vestergaard kommer med, for det, jeg spurgte om, var: Hvis nu en af de restaurationer, som i sin tid, da Levnedsmiddelkontrollen i København gennemførte sine offentlige optørelser af tilstandene i restaurationserne i København – som jo viste, at der var meget, meget store hygiejneproblemer – indfører noget, der kaldes egenkontrol, så vil den restauratør, der er problemer med, altså skulle kontrollere sig selv. Men tror hr. Henrik Vestergaard, at det, at man har et stykke papir og et stempel, der hedder egenkontrol, medfører nogen som helst ændring af den beklagelige tilstand? Næ, selvfølgelig gør det da ikke det.

Det eneste, der vil medføre en ændring, er, at der kommer kontrolbesøg, og at resultaterne af kontrolbesøget bliver offentliggjort. Jeg vil godt spørge hr. Henrik Vestergaard, om det ikke er korrekt bedømmelse af situationen i den pågældende restauration.

(Kort bemærkning).

Ritt Bjerregaard (S):

Jeg vil også godt knytte nogle bemærkninger til diskussionen om egenkontrollen.

Nu blev der igen henvist til ATV-rapporten, altså den rapport fra Akademiet for de Tekniske Videnskaber, der hedder »Mikroorganismer i vore fødevarer«. Jeg skal måske gøre opmærksom på, at det fremgår meget klart af den rapport, at egenkontrol bør støttes af den offentlige levnedsmiddelkontrol, som gennem regelmæssige tilsyn vil have en god indsigt i den enkelte virksomheds problemer, og så tilføjes der et andet sted, at egenkontrol kræver procesforståelse og mikrobiologisk indsigt. Hvor er det, vi finder det i de bittesmå virksomheder?

(Kort bemærkning).

Henrik Vestergaard (V):

Jamen vi skal da slå et par æg ud. Hvis det, jeg sagde til hr. Keld Albrechtsen, var akademisk, er det jo lidt synd, at vi har påført de danske virksomheder noget, de skal følge.

Kl. 14.15

Venstre støtter helt klart, at når der er foretaget kontrolbesøg, og det viser sig, at tingene ikke fungerer, er der mulighed for indskærpelser, påbud, forbud og offentliggørelse af resultaterne. Det er vi med på, og det må jo også være på den måde, vi skal forsøge at få også de små virksomheder til at bekymre sig om fødevarerens sikkerhed. Men jeg går ikke ud fra, at hr. Keld Albrechtsen foreslår en total kontrol, for det er jo umuligt.

Hvad er det, der er så negativt ved denne egenkontrol, som jo er en proces, hvor man vurderer: Hvor ligger risiciene i mit køkken og i min måltidstilberedelse, og hvordan kan jeg tilrettelægge mine processer på en sådan måde, at fødevarerens sikkerhed højnes? Det synes jeg vi kunne vende tilbage til lidt senere.

Det er korrekt, hvad fru Ritt Bjerregaard siger: at egenkontrollen, som er en procesdel, skal understøttes af stikprøvekontrol. Der står også, at der skal være mikrobiologisk viden og forståelse for proceskontrol, og jeg forstår altså rapporten på den måde – men jeg skal gerne lade mig belære – at det er i fødevareregionerne, der skal være en lille forståelse af, hvad proceskontrol er, så man kan gå ud og hjælpe også de små virksomheder, som vi stadig ikke er ved at afskaffe, til at få indført et sådant system. Jeg går ikke ud fra, at man forventer, at der i de små virksomheder skal være mikrobiologisk forståelse og proceskontrollforståelse.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu synes jeg, det begynder at falde lidt fra hinanden med hr. Henrik Vestergaards argumentation. Nu erkender han, at det, der er forudsætningen for egenkontrollen, ikke er til stede i de små virksomheder, og at det kan man heller ikke forlange den skal være. Men derfor er det altså bare, at det ikke går an at svække den offentlige kontrol ved f.eks. at nedsætte antallet af tilsyn.

I går var ministeren ikke i stand til at forklare, hvor meget indsatsen på det offentlige område bliver svækket i f.eks. Århus. Det kan vi vende tilbage til, men jeg synes, kæden hopper lidt af for Venstres ordfører, når man selv erkender, at det, der er forudsætningen for egenkontrollen, ikke er til stede.

(Kort bemærkning).

Ritt Bjerregaard (S):

Jeg skal fortsætte med et lille citat til hr. Vestergaard, og det er: »En succesfuld indsats mod levnedsmiddelbårne sygdomme kræver opbygelse og vedligeholdelse af en effektiv egenkontrol rettet mod mikrobiologiske risikofaktorer...« osv. osv.

Pointen er, at hvis der ikke står en meget stærk myndighed bag, lykkes det overhovedet ikke. Det, vi har diskuteret i onsdagsspørgsmål efter onsdagsspørgsmål, er den svækkelse, der sker af fødevareregionerne og dermed også af opfølgningen af egenkontrollen, og deraf spørgsmålene og deraf henvisningen til, hvad der egentlig står i den rapport fra ATV, som regeringen så mange gange har påberåbt sig.

(Kort bemærkning).

Henrik Vestergaard (V):

Jamen det kan jo næsten blive til et fællesæg. Vi, regeringen, svækker ikke antallet af tilsyn i 2002 i forhold til 2001. Der er gjort rede for, at der blev udført 57.000 tilsyn i 2001, og der er lagt op til, at der skal foretages mellem 55.000 og 58.000 tilsyn i 2002.

Citatteknikken fra ATV-rapporten synes jeg er ret spændende. Nu har vi taget tilsynsdelen, og så kan vi tage de mikrobiologiske prøver, hvor der er skåret ned på antallet, for det bliver anbefalet fra alle sider. Det bliver endda understreget på den måde, at man siger, at den hidtidige praksis med udtagning af rutineprøver fire gange årligt til mikrobiologisk analyse af produkter fra små virksomheder stort set er værdiløs.

I min tale sagde jeg, at vi mener, at når man udfører en offentlig driftsopgave, har man et økonomisk ansvar. Det har man selvfølgelig også over for skatteborgernes penge, som man formidler, og når man får en sådan udtalelse, synes jeg rent faktisk, det er ansvarsfuldt at begynde at overveje, om det antal prøver, vi tager, er udtryk for mindre eller højere fødevarer sikkerhed. Sådan har jeg egentlig også forstået den tidligere regerings oplæg til finanslov.

Kl. 14.20

Den fg. formand (Pia Gjellerup):

Så går vi tilbage til ordførerrækken, og det er hr. Morten Bødskov.

Morten Bødskov (S):

I Danmark bør sunde og sikre fødevarer være en menneskeret. Forbrugere har krav på, at deres fødevarer er sikre, og det er fuldstændig uacceptabelt, hvis det, vi spiser, udgør en risiko for vores sundhed og ikke mindst også for vores helbred. Vi skal populært sagt leve af mad og ikke blive syge af den i Danmark.

Socialdemokratiets holdning er klar. Vi er på forbrugernes side, og vi fortsætter arbejdet for sunde og sikre fødevarer. Det var os, der fremlagde en effektiv handlingsplan mod salmonella, indførte forbud mod brug af vækstfremmere i foder, styrkede kontrollen med brugen af antibiotika, forbød flere hundrede sprøjtegifte og – ja, og det er vi glade for – fordoblede afgifterne på pesticider.

Det var Socialdemokratiet, der indførte et effektivt og enstrengt kontrolsystem fra jord til bord, gav økologien gode vækstvilkår, der i 1994 oprettede verdens første fødevarerministerium og, nok så vigtigt, i 1998 fik vedtaget verdens første fødevarerlov.

Vores holdning er derfor krystalklar. Vi arbejder for forbrugere og deres ønske om sunde og sikre fødevarer. Det er en linje, både forbrugere og ikke mindst også den nuværende regering trygt kan regne med at vi har tænkt os at fastholde.

I Socialdemokratiet er vi bekymrede på forbrugernes vegne. Vi mener, at regeringens profil er uklar. Der er alt for mange eksempler på slinger i valsen, når det handler om fødevarer sikkerheden, og selv om regeringen har siddet nu i langt mere end 100 dage, så har vi endnu ikke set en klar og samlet strategi for, hvordan forbrugernes fødevarer sikkerhed skal forbedres.

Forbrugere har krav på klare signaler fra regeringen, særlig nu hvor antallet af campylobacter tilfælde stiger, og regeringen skærer ned på undersøgelser af pesticidrester i frugt og grønt. Ingen kan jo undre sig over, at det skaber en usikkerhed blandt forbrugere.

Fødevarer sikkerheden skal forbedres, og det vil vi i Socialdemokratiet sikre med tre meget enkle principper. For det første vil vi arbejde for strengere og klarere regler, der skal sikre en stadig større fødevarer sikkerhed og ikke mindst også kvalitet af fødevarerne. For det andet vil vi sikre, at reglerne overholdes gennem en effektiv og målrettet kontrol, og for det tredje vil vi arbejde for mere åbenhed gennem gennemsækelighed for forbrugere og erhvervslivet, når det gælder vores ønske om strengere regler og effektiv kontrol af fødevarer sikkerheden.

Vi har også hørt, at detailhandelen og dele af landbruget brokker sig over den meget strenge fødevarer kontrol, og som altid lytter Socialdemokratiet til gode ideer. Men det er vigtigt at slå fast, og det står fuldstændig klart, at Socialdemokratiet ikke vil svække fødevarer kontrollen. Det er regeringen, der skaber usikkerhed om fødevarer kontrollen, når der nu spares på fødevarer regionernes arbejde.

En effektiv fødevarer kontrol skal sikre forbrugernes tillid til fødevarerne. Derfor er en effektiv kontrol og åbenhed om resultaterne ikke mindst til gavn både for detailhandelen, landbruget og de øvrige fødevarer producenter. Svigter forbrugernes tillid, svigter indtægterne for erhvervet både herhjemme og i udlandet. Det er der masser af eksempler på. Derfor bør målet om en endnu mere og bedre fødevarer sikkerhed være en fælles sag her i Tinget for forbrugere og erhvervslivet.

Men vi er bekymrede for regeringens uklare profil. Regeringen vil sikkert påstå – som den i øvrigt allerede har gjort – at bekymringen er fuldstændig ubegrundet. Det er jo vanligt i de her debatter, at når man udtrykker bekymring om regeringens politik, så bliver det betragtet som et partsindlæg. Ja, der er sågar eksempler på, at ansatte får mundkurv på, nogle er endda også blevet undergravet i medierne af skatteryderbetalte spindoktorer.

Men der er grund til bekymring på dette her område. Hvorfor har vi endnu ikke set en strategi for bedre fødevarer sikkerhed? Hvorfor svækker regeringen fødevarer regionernes arbejde med voldsomme besparelser? Hvorfor skaber regeringen usikkerhed om kontrolbesøgene i lo-

kalområderne og laboratorieundersøgelserne? Hvorfor skærer man ned på undersøgelserne af pesticidrester i frugt og grønt?

Fødevareresikkerhed for Socialdemokratiet skabes også ved, at forbrugerne har valgmuligheder. For forbrugerne er økologien en valgmulighed, som skal understøttes og gives bedre vækstvilkår. Og når det gælder økologi, må vi indrømme, at så er fødevareministeren prisværdig klar i mælet. Bl.a. sagde hun den 28. november 2001 til Jyllands-Posten: Jeg har ingen intentioner om at fremme økologien. At ministeren også holder, hvad hun lover, er finansloven for 2002 et bevis på. Den er spækket med massive besparelser på ordninger, der skulle fremme økologien. Samtidig er regeringens såkaldte nationale strategi for bæredygtig udvikling støvsuet for målsætninger og nye økologiske initiativer.

Der skal ikke slækkes på fødevarekontrollen. Den skal fortsat udføres regelmæssigt og så tæt på kilden som overhovedet muligt, og åbenheden skal øges, så forbrugernes tillid til danske fødevarer fastholdes på et meget højt niveau. Det er altafgørende, ikke mindst af hensyn til fødevarerhvervet, vores eksportmuligheder og danske arbejdspladser.

Kl. 14.25

Så Socialdemokratiets holdning er klar. Vores indsats på det her område er til for en enkelt ting, nemlig at forbedre fødevareresikkerheden både til gavn for forbrugere, erhvervsliv og danske arbejdspladser.

På den baggrund skal jeg fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Forbrugerne har krav på, at fødevarer er sikre. Det er uacceptabelt, hvis fødevarer udgør en risiko for helbred og sundhed. Derfor skal fødevareresikkerheden styrkes. Folketinget ser f.eks. med bekymring på det stigende antal campylobacter-tilfælde.

Folketinget opfordrer derfor regeringen til:

- at arbejde for klare regler, som sikrer et højt niveau for fødevareresikkerhed og -kvalitet,
- at sikre en effektiv, målrettet og ubeskåret egen- og myndighedskontrol i de kommende år og
- at sikre åbenhed og gennemskuelse omkring regler og kontrol.
- For yderligere at styrke fødevareresikkerheden opfordrer Folketinget

- regeringen til at ændre bekendtgørelsen og fremsende en ny til EU, så fødevareindustrien ophører med at anvende industrielt fremstillede transfedtsyrer fra 1. januar 2003.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 57).

Den fg. formand (Pia Gjellerup):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Tak for hr. Morten Bødskovs ordførertale. Men jeg må nok sige, at jeg undres. Hvor er det, at Venstre og regeringen svækker den fælles udlagte fødevarerpolitik? Vi følger jo intentionerne i fødevarerloven. Vi følger anvisningerne af de rapporter, man har bestilt om det ene og det andet. De fortæller måske ikke det, nogle har ønsket, de skulle fortælle, men vi følger dem og tror på dem. Men vi ved, de skal bruges rigtigt.

Så vil jeg sige med hensyn til fødevareregionerne, som vi tilfører ekstra 11 mio. kr., eller helt nøjagtigt 10,3 mio. kr., som de kan bruge, fordi kontrollørerne, samtidig med at de kommer ud til egenkontrolbesøg på virksomheder; i forretninger og andre steder, ligesom skal rådgive den enkelte bager, slagter eller andet, så der bliver tid til også at være konsulent for virksomhederne, at det da i allerhøjeste grad må være en forøgelse. Men jeg spørger: Hvor er det, vi løber væk? Er det ikke den forrige regering, der skaber forvirring om fødevarerpolitikken?

(Kort bemærkning).

Henrik Vestergaard (V):

Tak til hr. Morten Bødskov for hans ordførertale. Der er da mulighed for, kan jeg se, at vi kan fortsætte enigheden. Man skulle lytte godt efter, hvis man skulle finde faktuelle forskelle. Det bliver så spændende at høre, om hr. Keld Albrecht-sen synes, at det her var et mere tydeligt oplæg til et forslag til vedtagelse. Jeg skal som forbrugerinformation oplyse om, at vores forslag til vedtagelse fuldstændig svarer til Fødevareinspektorens kontrolprincipper, som er vedtaget under den tidligere regering, så vi ser frem til, hvordan man stemmer til det.

Vi er også bekymrede over den stigning, der er i campylobacter-tilfældene. Derfor glæder det mig, at jeg hørte fødevareministeren sige, man ville gøre noget ved det.

Vil hr. Morten Bødskov ikke lige bekræfte, at antallet af campylobacteriltfælde fra 1997 til 2001 er steget fra 2.661 til 4.600? Det ville være sådan meget rart at vide også som forbrugero-
plysning.

Kl. 14.30

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Først til hr. Jens Kirk. Jeg tror simpelt hen bare, at forklaringen på hr. Jens Kirks spørgsmål er, at vi er uenige om prioriteringerne på fødevareområdet. Det er begrundelsen for, hvorfor Socialdemokratiet er bekymret for fødevarerisikoen. Vi synes, vi kan se, når vi taler fødevarerisikoen, at det jo ikke bare er et spørgsmål om kontrol og andet – det er alvorligt nok, hvad regeringen foretager sig her – men at det jo også er hvordan, og ikke mindst hvilke krav man stiller til landbruget. Det er også, hvordan man understøtter, at forbrugerne har et valg. Det er alle sammen elementer, som indgår i spørgsmålet om fødevarerisikoen, og her er der klare forskelle mellem den tidligere regering, de nuværende socialdemokratiske holdninger og det, som den her regering lægger frem.

Der er lempeligere krav til landbruget, der er lempeligere krav, når det handler om, ja, om landbrug og andre sager. Det synes jeg er bekymrende, og det er det, som er udtryk for uenigheden.

Så nævner hr. Jens Kirk spørgsmålet om de 11 mio. kr. til egenkontrol. Det er jo et spørgsmål, om det er en engangsbevilling, eller det er noget, man har tænkt sig at lade fortsætte. Det synes jeg kunne være en interessant diskussion.

Hr. Henrik Vestergaard deler bekymringen. Jeg skal da ærligt indrømme, at campylobacteriltfældene er stigende, men det skal ikke afholde Socialdemokratiet fra at udtrykke vores bekymring. Når vi ser på den samlede fødevarerpolitik fra denne her regerings side, så er der en meget, meget entydig profil. Det er det, der er bekymrende. Det er dårligere miljøindsats. Det er dårligere indsats for at fremme økologien, og man kan med ret god grund sætte spørgsmålstejn ved den kontrol, som man nu vil lægge på detailhandelen, restaurationer og kiosker og andet.

Det er jo det, der er årsagen til bekymringen. Særlig holdt op imod den klare landbrugsprofil, der er i det her, hvis man ser på den reviderede udgave af den nationale strategi for bæredygtig udvikling. Det står sort på hvidt, og det er det,

der er årsagen til, at Socialdemokratiet er bekymret.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jeg må sige, at jeg undres mere og mere, for hvor er det, vi har lettet det for landbrugserhvervet? Vi har måske ikke pålagt dem nogle afgifter, der var påtænkt fra den forrige regerings side, men hvor er det, vi har lavet den ændring i forhold til den forrige regering? Jeg spørger: Hvor er det, vi har ændret?

De 11 mio. kr. er for at kontrollørerne skal kunne optræde som konsulenter og hjælpe. De skal være med til ligesom at sige, at sådan skal man gøre på den virksomhed, sådan skal det gøres i den forretning, ligesom for at fremme. Vi går ind for gulerod og samtale, ikke pisk, og her kommer vi og siger, at sådan skal det være.

Men jeg undres. Kan hr. Morten Bødskov nævne ét sted, hvor vi har ændret på nogen ting i forhold til den tidligere regering?

Vi ser i deres finanslovsforslag fra august, at de der ville skære ned i forhold til det. Der har vi skåret måske 10 mio. kr. Men vi omlægger og effektiviserer kontrollen. Hvor har vi ændret?

(Kort bemærkning).

Henrik Vestergaard (V):

Så fik vi da samling på, at vores bekymring var ens med hensyn til campylobacter, og at der de sidste 5 år har været et antal stigende tilfælde. Der er så et eller andet, der gør, at Socialdemokratiet pludselig er meget mere bekymrede over det, end da de selv sad med regeringsmagten for kort tid siden.

Samtidig nævner hr. Morten Bødskov i sin ordførertale noget om pesticider. Må jeg ikke godt spørge, hvilke tal det er, der nu er bekymrende i udvikling set over de seneste 10 år, som gør, at det er meget vigtigt at lægge afstand til, at den nuværende regering holder sig til fødevarereloven og holder sig til de kontrolprincipper, som den tidligere regering også henholdt sig til?

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Nu er ordet bekymring jo blevet brugt nogle gange. Jeg kan ikke lade være med at tænke på, om den virkelige begrundelse for bekymringen er, at man sidder i opposition, og at det i sig selv er en bekymring.

Men under den tidligere regering fremsatte Dansk Folkeparti faktisk et forslag, som kunne

være med til at styrke det her kontrolområde. Det kunne være med til at styrke virksomhedernes egenkontrol; det kunne være med til at styrke det, at man fik en virksomhed, og at man tog tingene alvorligt. Det var nemlig et forslag, der gik ud på et fødevarerådgivningskort, som så også gav mulighed for, at man fratog rettigheden, hvis der var gentagne overskridelser. Det gik den tidligere regering imod. Var det også på grund af bekymring?

Kl. 14.35

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Jeg vil sige til hr. Henrik Vestergaard, at ud over profilen i regeringens landbrugs- og miljø- og fødevarerpolitik og forbrugerpolitik for den sags skyld, også på generelt plan, tror jeg, at i lige nøjagtig denne sammenhæng går bekymringen meget specifikt på antallet af prøver. Det er simpelt hen det, vi og befolkningen er bekymrede over, og jeg tror, man skal passe på med bare at afskrive det som noget, man kan tale hen som værende ingenting. Det må man da tage alvorligt og gøre noget ved, komme med overbevisende argumenter for, at den egenkontrol, som ministeren og Venstre og til og med sikkert også på et senere tidspunkt De Konservative lægger så megen vægt på, rent faktisk også vil virke i de små virksomheder. Det er det, der er årsagen til det.

Hr. Jens Kirk spørger meget præcist, om der kan anvises bare ét enkelt eksempel på, at kravene til landbruget er slækkede. Der er masser! Hr. Jens Kirk kan tage en sammenligning af den tidligere regerings meget ambitiøse nationale strategi for bæredygtig udvikling og sammenligne den med den reviderede. Bl.a. er kravet om grønne afgifter fjernet, naturplaner i landbruget er fjernet, og der er masser af eksempler på konkrete målsætninger og andet, der drejer sig om landbruget, som er fjernet.

Jeg skal bare henvise til fru Ritt Bjerregaards indledende betragtninger, hvor hun nævnte, at hr. Peter Gæmelke er meget tilfreds med den nuværende regering, ikke mindst fordi den har givet et plus på mere end 400 mio. kr. Det synes jeg taler for sig selv, når man taler om, hvor prioriteringerne skal ligge, når det handler om miljø, landbrug og forbruger.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Nu skal jeg spørge hr. Morten Bødskov meget konkret og meget nøjagtigt angående ATV-rapporten: Ville den forrige regering ikke have brugt de anvisninger, der var i den, når vi også tager hensyn til mikrobiologisk forståelse og det hele? Ville man ikke have brugt den anvisning? Og hvor var det i det finanslovsforslag, den forrige regering fremsatte, man ville spare? Hvor var det, man ville spare? To korte og, mener jeg selv, ret klare spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Henrik Vestergaard (V):

Jeg er da glad for, at også hr. Peter Gæmelke er glad for den nye regering, og jeg har bemærket, at det er han ikke den eneste der er.

Fødevarerministeren lagde ud i sin tale med at sige: Lad os nu få en saglig og faglig debat om det her. Jeg er nødt til at sige, at jeg synes, det halter lidt, når vi snakker konkret, og lidt i morskab, hvis det er tilladt herfra, vil jeg henvise til fødevarerlovens § 20, stk. 1: »Det er forbudt ved mærkning, reklame m.v. at anvende angivelser, der er egnet til at vække eller udnytte angstfølelser hos forbrugerne.« Jeg synes måske, der er en lille snert af det i det, hr. Morten Bødskov siger.

Lad os nu erklære, at vi er enige om at bygge på fødevarerloven og de kontrolprincipper, som er fastlagt under den tidligere regering, og lad os tage imod de forstandige forslag om, også under økonomisk ansvarlighed, at foretage mikrobiologiske prøver og tilsyn til glæde for forbrugerne og i øvrigt også til glæde for forbrugerne i deres egenskab af skatteborgere. Tag nu og stem for denne vedtagelse!

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Venstres ordfører beskylder mig jo nærmest for at piske en stemning op; det er i hvert fald tæt på. Men det er måske bare endnu et udtryk for, at regeringen og måske i særlig grad Venstre ved hjælp af dygtige spindoktorer er i stand til at udlægge enhver kritik af regeringens politik som et partsindlæg.

Det er da helt absurd, at vi ikke er i stand til at få en diskussion om den bekymring, som findes. Det er beviseligt, at mellem hver fjerde og hver femte dansker siger, at de undgår frugt og grønt, fordi der sprøjtes med pesticider. Det er da kun, fordi de er bekymrede for det, og derfor er det

da klart, at det er en bekymring, som naturligvis må komme op i debatten her.

Kl. 14.40

Jeg er ikke sikker på, at den tidligere regering ville have fulgt ATV-rapportens anbefalinger, men jeg synes, at Venstre misbruger den, og jeg synes ikke, at der lyttes nok til det, der bliver sagt om egenkontrol i rapporten. Det er min kommentar til det.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg kan forstå, at hr. Morten Bødskov skal rumme meget i dag, men han kunne åbenbart ikke rumme så meget, at der var tid til at svare på det spørgsmål, jeg stillede, nemlig om et fødevarer-kørekort. Det er et element, som kunne være med til at stramme op på det område, som man er så bekymret for i dag, men det kunne den tidligere regering ikke støtte, og i dag kan jeg jo få en forklaring på, hvorfor man ikke kunne det. Jeg fik godt nok en forklaring dengang, men bekymringen var måske ikke så stor, da man selv havde regeringsmagten?

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Jeg kan sige til hr. Christian H. Hansen, at uden at gå i detaljer med specielle forslag og andet er vi som sagt, som jeg også sagde i min ordførertale, klar til at se på al sund fornuft på dette område, som kan fjerne den bekymring, som jeg tror mange forbrugere har, når de hører og ser konsekvenserne af regeringens politik, både når det angår den reviderede plan for bæredygtig udvikling, og når det handler om finansloven og især udmøntningen på fødevarerområdet. Vi er klar til at se på de initiativer, der skal til. Det var det, jeg sagde i min ordførertale, og det står Socialdemokratiet selvfølgelig ved.

Formanden:

Hr. Christian H. Hansen som ordfører.

Christian H. Hansen (DF):

I de seneste år er der blevet sat megen fokus på fødevarerikkerhed og også på kvalitet og kontrol. Mange af de elementer, der er vigtige for en høj fødevarerkontrol, blev indbygget i fødevarerloven, som blev vedtaget i 1998, og der var et bredt politisk flertal bag fødevarerloven.

I Dansk Folkeparti tror vi faktisk på, at alle partier i Folketinget tager den problemstilling, som er rejst i dag, alvorligt. Forbrugere har

krav på, at fødevarerne er sikre, og det er uacceptabelt, hvis fødevarerne udgør en sundhedsmæssig risiko. Fødevarerikkerheden er desuden en væsentlig parameter i konkurrencen mellem producenter på markedet, både nationalt og internationalt. Tillid til regler og kontrol er derfor også til nytte for erhvervet og en forudsætning for en fortsat udvikling.

I Dansk Folkeparti er vi af den opfattelse, at strenge, klare, entydige regler, der kan forstås af både producenter, kontrolmyndigheder og forbrugere, er en forudsætning for en høj fødevarerikkerhed. Det er nu engang fødevarerproducenterne, som har ansvaret for fødevarernes sikkerhed og kvalitet, og jeg finder det meget afgørende, når vi taler om denne kontrol og egenkontrol, at det er virksomhederne, der integrerer hensynet til fødevarerikkerheden i produktionsapparatet.

Det er således, at erhvervene gennem egenkontrol skal have styr på produktionen, ligesom det er brancherne, der skal gå foran i arbejdet for åbenhed og troværdighed i fødevarerproduktionen. Dernæst er det Fødevarerministeriet og selvfølgelig fødevarerministeren, som skal styrke virksomhedernes ansvarlighed, og dette gøres ved, at man fra myndighedernes side anvender et sammenhængende og forebyggende kontrolsystem.

Den 13. marts 2002 har fødevarerministeren oplyst over for Folketingets Fødevarerudvalg, at Fødevaredirektoratet foretager løbende overvågnings- og kontrolundersøgelser af pesticider i fødevarer, som sælges i Danmark. Fødevarerministeren oplyste også, at der i løbet af de seneste 10 år er sket en stigning i antallet af stikprøvekontroller, og yderligere oplyste ministeren, at de påviste overskridelser af grænseværdierne, som er fastsat i lovgivningen, uanset stikprøveantallet har ligget på et konstant niveau på 1-3 pct. i den forløbne periode. Antallet af overskridelser i dansk producerede afgrøder har ligget på mellem 0,4 og 2,0 pct., i udenlandsk producerede afgrøder lidt højere.

Kl. 14.45

Det, som vi i Dansk Folkeparti finder væsentligt, er, at der ikke er fundet sundhedsmæssigt problematiske overskridelser i flere år, og at Fødevaredirektoratet på den baggrund har fundet det fuldt forsvarligt at reducere antallet af årlige stikprøver i den offentlige pesticidkontrol. På det område vil vi i Dansk Folkeparti gerne gøre klart over for regeringen, at såfremt den valgte strategi ikke holder, skal regeringen øjeblikkelig gribe ind og foretage ændringer i den. Men her

er det også helt afgørende, at virksomhederne viser ansvar for, at reglerne overholdes, og derfor kunne det være en god tanke, som jeg vil anmode ministeren om at gøre brug af, at man i Fødevedredirektoratet fik set på og eventuelt kom med nogle gode forslag til, hvordan egenkontrolindsatsen også kunne gøres bedre på dette område.

Et andet tema i debatten i dag er tilsætningsstoffer. Der er ingen tvivl om, at der er stigende skepsis hos forbrugerne over for tilsætnings- og aromastoffer i fødevarer. Dette kan man lige så godt forholde sig til.

Når talen er om regulering af tilsætningsstoffer, er det noget, som primært foregår i EU-samarbejdet. Der findes politikere, som er meget glade for EU-samarbejdet, og her er tilsætningsstofferne altså også endt. Men når dette er sagt, er det vigtigt, at man internationalt arbejder for at sikre en målsætning, som går ud på, at brugen af tilsætningsstoffer skal begrænses så meget som overhovedet muligt. Vi har ikke mulighed for selv at sætte nogle nationale regler på dette område. Det ville efter min mening være en god idé, men sådan forholder verden sig ikke.

Så vidt jeg er informeret, er det sådan, at den primære kontrol med tilsætningsstoffer foregår gennem tilsynet, hvor fokus er rettet mod virksomhedernes egenkontrol. Det var også den tidligere regerings strategi, og her må jeg så spørge ministeren, om man har ændret denne strategi. Jeg vil gerne citere fra den tidligere regerings fødevarerpolitiske redegørelse fra 2001:

»Reguleringen af tilsætningsstoffer foregår primært i EU-samarbejdet, og regeringen vil både generelt og i enkeltsager internationalt arbejde for at sikre målsætningen om, at brugen af tilsætningsstoffer skal begrænses mest muligt.«

Jeg går ud fra, at den nuværende regering stadig er enig i det synspunkt. Jeg har i hvert fald ikke hørt nogen signaler om, at man ikke er det, og derfor vil jeg gerne høre i dag, om det er tilfældet, at man har valgt en fuldstændig anderledes strategi på dette område og har nogle fuldstændig anderledes målsætninger. Jeg nævner det, fordi Dansk Folkeparti faktisk roste den tidligere regerings arbejde på dette område, og jeg vil gerne have chancen for også at rose den nuværende regering for at fortsætte den tidligere regerings strategi på dette område.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

I Det Radikale Venstre har vi med glæde bemærket, at Dansk Folkeparti ligesom regeringspartierne godt vil stå inde for den lovgivning, som vi alle sammen er enige om. Forslaget til vedtagelse er sådan set bare en gengivelse af den, og det er jo rart at vide, at man i hvert fald står ved det forlig.

Men jeg undrer mig over hr. Christian H. Hansens tale, for Dansk Folkeparti forsømmer jo ikke nogen lejlighed til at sige, at de er tungen på vægtskålen og garanter for, at fødevarerikkerheden virkelig bliver prioriteret højt. Hvordan kan det så være, at hr. Christian H. Hansen alligevel har valgt at fremsætte et forslag sammen med regeringen i stedet for at støtte det forslag, som Det Radikale Venstre, Socialdemokratiet og SF har fremsat?

De to eneste forskelle er, at vi understreger, at nu skal der ikke skæres mere. Man har skåret helt ind til benet i 2002, og nu ønsker vi en ubeskåret egen- og myndighedskontrol i de kommende år. Det er ikke det, der lægges op til fra regeringens side, men jeg vil gerne spørge hr. Christian H. Hansen: Vil hr. Christian H. Hansen sammen med os være med til at garantere, at der nu ikke bliver skåret mere på kontrollen, end der allerede er blevet? Nu snakker vi om år 2003, 2004 og 2005.

Den anden forskel er transfedtsyrerne. Her kan jeg forstå, at Dansk Folkeparti er kaldt til orden og som de dikkende lammehaler, vi har set dem være i andre sammenhænge, nu har givet sig og har sagt: Jamen o.k., så følger vi da regeringen.

(Kort bemærkning).

Ritt Bjerregaard (S):

Som hr. Martin Lidegaard deler jeg også glæden over, at Dansk Folkeparti lægger stor vægt på fødevarerikkerheden. Men det er jo altid i den konkrete udformning, at sådanne udsagn skal stå sin prøve, og derfor var det meget spændende at læse hr. Christian H. Hansens opfattelse af de industrielt fremstillede transfedtsyrer, for hr. Christian H. Hansen havde jo fuldstændig rigtigt fået fat i, at her var der virkelig noget, der var skadeligt.

Kl. 14.50

Det var simpelt hen sådan, at det forøgede risikoen for hjerte-kar-sygdomme, og det havde også sammenhæng med et langt højere antal tilfælde af pludselig hjertedød. Derfor var hr.

Christian H. Hansen af den opfattelse, at industrien selvfølgelig burde udfase det så hurtigt som overhovedet muligt.

Hvad viste der sig så i Folketingets udvalg? Jo, det viste sig, at der faktisk var flertal for det, hr. Christian H. Hansen også synes. Og nu forstår jeg så, at det synes hr. Christian H. Hansen ikke mere. Hvad er forklaringen på det, vil jeg spørge hr. Christian H. Hansen?

(Kort bemærkning).

Henrik Vestergaard (V):

Tak til hr. Christian H. Hansen for hans ordførertale. Jeg skal udtrykke min glæde over, at der er andre i Folketinget, der besidder æg for at få sovsen til at smages. I hr. Christian H. Hansens tilfælde er det sikkert økologiske æg. Jeg skal spørge hr. Christian H. Hansen, om det er korrekt opfattet, at hans ordførertale var et tilsagn om og en erkendelse af, at man også i Dansk Folkeparti støtter fødevarerloven og de kontrolprincipper, som Fødevarerdirektoratet arbejder med.

(Kort bemærkning):

Christian H. Hansen (DF):

Først må jeg sige til hr. Martin Lidegaard, at jeg var lidt glad for, at der var den afstand imellem os, da jeg blev beskyldt for at have en hale, der dikkede. For hr. Martin Lidegaard mindede faktisk om en bidsk terrier, og den kunne jo have fundet på at bide den af. Så det var godt, at der var lidt afstand dér.

Jeg vil sige, at den første prøve på, hvad Dansk Folkeparti vil med fødevarerikkerhed, viste vi i 1998, da vi sagligt gik ind omkring udarbejdningen af fødevarerloven, og vi er med i flertallet bag den. Så det var en af de allerførste prøver.

Så vil jeg gerne sige om det med transfedtsyrer, at det er korrekt, at der i udvalget var en diskussion. Der var en diskussion om, at man ville give regeringen først 1 år. Den frist er så efterfølgende blevet ændret til januar. I regeringens bekendtgørelse var der lagt op til, at den skulle afsluttes i 2004. Nu er der så lavet en aftale med regeringen om, at bekendtgørelsen kommer til at løbe til 31. december 2003. Jeg vil også gerne henlede opmærksomheden på, at jeg er informeret om, at der den 23. april er kommet en udtalelse om transfedtsyrer fra Ernæringsrådet, som faktisk bakker op om den bekendtgørelse, der ligger. Jeg kan konstatere, at Ernæringsrådet varmt støtter anprisninger »Fri for transfedtsy-

rer« på produkter med mindre end 1 pct. transfedtsyrer.

Så det vil sige, at der også er kommet nogle nye oplysninger ind i sagen, som gør, at Dansk Folkeparti kan støtte op om det, der er sket på det her område.

Sluttelig vil jeg nævne, at der i den tidligere regerings udkast til betænkning var lagt op til en overgangsordning på 4 år. Det var i hvert fald det, vi fik oplyst i et samråd i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Jeg tror, at vi er flere i Folketinget, som er ganske tilfredse med, at Dansk Folkeparti ikke mindst med den nuværende konstellation i Folketinget prioriterer fødevarerikkerhed, fødevarer og også økologi højt. Som jeg sagde i mit tidligere ordførerindlæg, betragter Socialdemokratiet økologien som en del af fødevarerikkerheden, fordi forbrugerne skal have et valg.

Men når man ser på den totale amputering, der er sket på økologiområdet i finansloven, hvordan mener hr. Christian H. Hansen så, at det nuværende regeringssamarbejde er med til at fremme Dansk Folkepartis synspunkter om, at økologi er noget godt; det er noget, der bidrager til sunde fødevarer; det er noget, som Dansk Folkeparti i hvert fald tidligere har arbejdet for at prioritere højt?

(Kort bemærkning).

Ritt Bjerregaard (S):

Nej, vil jeg sige til hr. Christian H. Hansen, jeg refererede såmænd ikke så meget til drøftelsen i udvalget. Jeg refererede til hr. Christian H. Hansens udtalelser til pressen, som fik en ganske fin dækning. Det synes jeg var godt, det var dejligt, for det var dengang, hr. Christian H. Hansen mente, at vi skulle af med de industrielt fremstillede transfedtsyrer; dengang hr. Christian H. Hansen var opmærksom på, at de var skadelige og medførte en række sygdomme; dengang hr. Christian H. Hansen understregede, at det faktisk var sådan, at man vidste, at de spillede en rolle for hjerte-kar-sygdommene, og at de spillede en rolle for pludselig hjertedød.

Og nej, vil jeg sige til hr. Christian H. Hansen, der er ingen nye oplysninger i denne sag. Der er en politisk stillingtagen. Det, hr. Christian H. Hansen har gjort, er simpelt hen at give industrien 1 år mere på bekostning af forbrugerne. Det synes jeg ærlig talt er ynkeligt.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg beklager meget, hvis hr. Christian H. Hansen finder min tone bidsk. Det var ingenlunde meningen. Tværtimod føler jeg mig mere som den sagtmodige hyrde, der forsøger at redde de dikkende lammehaler ud af ulvenes flok.

Derfor vil jeg da gerne med det samme også komme med lidt ros. Jeg er glad for, at Dansk Folkeparti nu anerkender det vigtige arbejde, som foregår i EU for fødevarer sikkerhed, og at dette område nødvendigvis må reguleres internationalt.

Når det er sagt, vil jeg bare gentage mit spørgsmål til hr. Christian H. Hansen: Vil Dansk Folkeparti sammen med os være med til at garantere, at de nedskæringer, der er foregået i år, ikke vil fortsætte og blive yderligere forværret i de år, der følger, i 2003, 2004 og 2005? Vil Dansk Folkeparti forpligte sig til det herfra?

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg må stadig væk gøre opmærksom på de oplysninger, der er kommet fra Ernæringsrådets formand, Arne Astrup, som har udtalt noget om transfedtsyrer. Ernæringsrådet støtter varmt anprisningen »Fri for transfedtsyrer« på produkter med mindre end 1 pct. transfedtsyrer. Dermed får forbrugerne en mulighed for på en nem måde at kunne vælge fødevarer med transfedtsyreindhold fra.

Et transfedtsyreindhold lavere end 1 pct. spiller ingen sundhedsmæssig rolle sammenholdt med befolkningens for høje indtag af f.eks. fede mejeriprodukter med et højt indhold af mættet fedt.

Det er nogle oplysninger, jeg har modtaget forleden dag, og det var ikke i går, jeg var citeret i pressen. Så der er for mit vedkommende kommet nye ting frem i sagen.

Så tror jeg, at det var hr. Martin Lidegaard, der spurgte, om vi i fremtiden ville være med til at sikre det her område. Det er klart, at når vi går ind i nogle finanslovforhandlinger, så kigger vi på alle områder, og vi kigger også på det her område. Man kan jo godt sige, at der jo selvfølgelig er blevet beskåret nogle ting her, og det kan også godt være, at der er nogle ting, der er på smertegrænsen. Men det kan faktisk også være, at de omlægninger, man har valgt, viser sig ikke at gå ud over vores sikkerhed. Men selvfølgelig følger vi det her område også i forbin-

delse med de kommende finanslovforhandlinger.

Jeg tror da, at hr. Martin Lidegaard også selv vil være interesseret i at komme ind i et aktivt samarbejde om det her. Lad os få et samarbejde om det. Det ville da være udmærket også for Tinget som sådan.

Så talte hr. Morten Bødskov om økologien: Ja, der må det jo gå lidt på det samme med hensyn til finansloven og de forhandlinger, der kommer. Jeg vil også gerne sige, at den finanslov, der lige er blevet vedtaget, faktisk blev tilføjet et ekstra beløb på økologiområdet, men det er måske ikke et stort beløb set med hr. Morten Bødskovs øjne.

(Kort bemærkning).

Henrik Vestergaard (V):

Jeg er sikker på, at det var en forglemmelse fra hr. Christian H. Hansens side, at jeg ikke fik en bekræftelse på, at det lige præcis er fødevarerloven og kontrolprincipperne, som man støtter.

Jeg glæder mig over, at der er folk her, der vil samarbejde, og jeg tror også, at det vil være væsentligt for de mennesker, der ikke befinder sig på Christiansborg, at få et indtryk af, hvem det er, der søger samarbejde her i Folketinget, og hvem der ikke gør.

Det får vi så en bekræftelse på, når vi tager fat på en vedtagelse, der bygger på Fødevederedirektoratets kontrolprincipper, og som er udarbejdet under den tidligere regering.

(Kort bemærkning).

Ritt Bjerregaard (S):

Til den sidste spørger har jeg bare den enkelte bemærkning, at det samarbejde som sædvanlig går ud på, at regeringen får sit forslag igennem med Dansk Folkeparti.

Men det, jeg bad om ordet til, var et spørgsmål til hr. Christian H. Hansen: Det er vel ikke sådan, at det nu skal fremstilles på en sådan måde, at Ernæringsrådet ikke ville synes, det var en god idé, at industrielt fremstillede transfedtsyrer blev udfaset pr. 1. januar 2003? Det er jo fuldstændig givet, at de ville foretrække det; det er fuldstændig givet med de eksempler, vi har, på konsekvenserne af de industrielt fremstillede transfedtsyrer. Det gælder om at komme af med dem.

Kl. 15.00

Det var derfor, at jeg i slutningen af min periode som minister gjorde det fuldstændig klart, at min politiske prioritering var en øjeblikkelig

udfasning i modsætning til det arbejde, som ministeriet havde siddet med. Det er den linje, vi fastholder i Socialdemokratiet. Vi var faktisk nået et stykke vej, hvis hr. Christian H. Hansen også havde fastholdt sine principper.

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Det kan være, at jeg har glemt Dansk Folkepartis indsats, når det gælder økologi på finansloven for i år. Men så kunne hr. Christian H. Hansen måske komme herop og fortælle, hvad indsatsen bestod i, og hvor stort det beløb, der blev sat af på finansloven, rent faktisk var. For sandheden er jo, at det jo også godt kunne ske for mig at glemme Dansk Folkepartis indsats, hvis man ser på den totale amputation, der rent faktisk er på finansloven, hvad angår den reviderede udgave af den nationale strategi for bæredygtig udvikling. Det er det, der er virkeligheden. Det var det, mit spørgsmål gik ud på. Når Dansk Folkeparti nu så åbenlyst – det er vi tilfredse med i Socialdemokratiet – gerne vil arbejde for at fremme økologien, fordi forbrugerne også i fødevarer-sikkerhedsmæssigt perspektiv skal have et valg, hvordan har man det så med at lægge stemmer til en regering, som helt åbenlyst har amputeret ens eget partis formål? Det må da ikke være dejligt.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg vil starte med hr. Henrik Vestergaard og sige: Undskyld, at spørgsmålet ikke er blevet besvaret tidligere. Jeg må sige, at årsagen hver gang har været lampesystemet heroppe. Men jeg kan kun sige til hr. Henrik Vestergaard, at det er korrekt, at det er sådan Dansk Folkeparti opfatter intentionerne om og bag fødevarerlovgivning, og det er de intentioner, vi fortsat vil arbejde ud fra.

Så vil jeg gerne sige til hr. Morten Bødskov, at jeg også sagde, at det var et meget lille beløb. Jeg tror, at beløbet var omkring 7 mio. kr. Men hvad der er foregået i de natlige forhandlinger, står jeg ikke og redegør for her. Det tror jeg ikke der har været procedure for før, og det tror jeg heller ikke der bliver procedure for i dag.

Man kommer med en bemærkning om, at det må være skidt. Jamen det har nok også været skidt at være støtteparti for Socialdemokratiet engang, for der har man nok heller ikke fået alt igennem. Jeg tror også, hr. Morten Bødskov udmærket er klar over, at ved en finanslovforhandling prioriterer man nogle ting. Der har det jo

været nogle prioriteringer på sundhedsområdet. Der har været nogle prioriteringer på ældreområdet, som vi har fået gennemført. Man kan simpelt hen ikke få alt med i en finanslov. Det tror jeg hr. Morten Bødskov udmærket er klar over.

Så må jeg sige til fru Ritt Bjerregaard, at jeg mener, at jeg heroppefra har redegjort for min holdning. Jeg må sige til det om, hvorvidt Ernæringsrådet ville have ønsket det før eller senere, at jeg har taget hensyn til det sundhedsmæssige aspekt i det her, og der har Ernæringsrådet nu erklæret, at der ingen fare er.

(Kort bemærkning).

Lone Møller (S):

Der er åbenbart forskellige måder, hvorpå man læser de der sorte, som man kalder bogstaver. Jeg har i hvert fald ikke læst dem sådan, at Ernæringsrådet nu siger, at der ikke er nogen fare.

Men det, jeg ville spørge hr. Christian H. Hansen om, er, om der er meget stor forskel på den politik, som hr. Christian H. Hansens parti har på sundhedsområdet og på fødevarerområdet. Det er nemlig sådan, at på sundhedsområdet er man meget optaget af tingene, hvis der bare sådan er en begrundet, hvad skal man sige, erklæring af, at noget kan forbedre sundheden. Selv fuldstændig udokumenteret behandling synes man at man skal indføre.

Kl. 15.05

Her lytter jeg mig til, at hr. Christian H. Hansen siger, at hvis det nu viser sig, at det går ud over vores sikkerhed og sundhed, så kan det godt være, at vi vil være med til at gøre noget.

Er der stor forskel på sundhedspolitikken og ernæringspolitikken? Mener hr. Christian H. Hansen ikke, at det måske ville være bedre for en sikkerheds skyld at sørge for at få vedtaget nogle ting, så man dog var på den sikre side? Så kunne man måske lempe på det senere hen.

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Jeg er glad for, at det nu er ved at komme frem. Jeg kan forstå på hr. Christian H. Hansen, at Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet deler skuffelsen over regeringens manglende ambitioner med hensyn til økologien, nemlig, som det er udtrykt så fint af hr. Christian H. Hansen, at man slet ikke fik det, man havde drømt om.

Jeg vil bare slutte af med at konstatere, at det er tilfældet. Vi deler skuffelsen over regeringens manglende ambitionsniveau på det her område. Vi deler skuffelsen over, at man ikke vil være

med til at fremme et alternativ til forbrugerne for dermed også at styrke deres fødevarsikkerhed. Og jeg tror, at jeg – det kan hr. Christian H. Hansen så bekræfte – måske taler på hans vegne, når han vel på en eller anden måde er blevet stukket blå i øjnene af en fødevarerminister, som den 2. december til Fyens Stiftstidende har udtalt: Mit udgangspunkt er, at ingen af de tilskud, der i dag ligger på økologiområdet, skal beskæres.

Ambitionerne er raslet voldsomt ned på det her område, og det er jeg glad for at Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet deler skuffelsen over.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Først vil jeg sige til fru Lone Møller, at jeg forstod spørgsmålet som »forebygge i stedet for at helbrede« eller noget i den stil. Der vil jeg gerne sige, at der nok ikke er den store forskel på det område.

Det, jeg konstaterer, er, at man her har sagt, at det ingen sundhedsmæssig rolle spiller sammenholdt med befolkningens høje indtag af f.eks. fede mejeriprodukter med højt indhold af mættet fedt. Jeg ved ikke, om fru Lone Møller har set den her udtalelse. Hun sagde noget med, at jeg ikke kunne finde ud af det med bogstaverne, men den er først kommet i går. Fru Lone Møller må meget gerne få den at se efterfølgende. Der står faktisk nøjagtig det, jeg har læst op.

Til hr. Morten Bødskov vil jeg sige: Jeg tror, at jeg har givet udtryk for, hvordan sådan nogle finanslovforhandlinger foregår, og det tror jeg også hr. Morten Bødskov udmærket er klar over. Endelig vil jeg sige, at jeg ikke føler, at den nuværende fødevarerminister har delt noget som helst ud til nogens øjne. Ministeren skriver en artikel, og den er for ministerens egen regning. Den var ikke skrevet på vegne af Dansk Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Lone Møller (S):

Det var nu ikke kun forebyggelse, jeg talte om. Jeg talte faktisk om fødevarsikkerhed og risikoen for farerne. Jeg spurgte, om ikke Dansk Folkeparti synes, at det var mere fornuftigt at hindre, at vi som borgere skulle gå med den tvivl. Vi kunne få det stoppet, frem for at vi skal strides om, hvem af os der læser bogstaverne rigtigt.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg tror, at både vi som politikere og borgerne generelt lytter til folk, som udtaler sig, når de har det her som fagområde. Jeg vil gerne her sige, at hverken fru Lone Møller eller undertegnede har det her som fagområde. Men der er altså nogle eksperter, der har udtalt sig, og dem stoler jeg på.

Formanden:

Så er det fru Carina Christensen som ordfører.

Carina Christensen (KF):

I Det Konservative Folkeparti var vi meget positive over for fødevarereloven, da den blev vedtaget i 1998, og vi er stadig meget glade for loven. Det skyldes ikke mindst de udmærkede kontrolprincipper, som er indbygget i fødevarereloven, og det er de kontrolprincipper, som regeringen nu viderefører.

Fra konservativ side bakker vi fuldt op om den effektivisering og rationalisering, som regeringen med sin finanslov har lagt op til. Vi har brug for en god og effektiv fødevarerkontrol, ikke en dyr fødevarerkontrol.

Vi finder det positivt, at man i fremtiden vil lægge endnu større vægt på virksomhedernes egenkontrol. Egenkontrollen har længe været hjørnesteinen i kontrollen, og man arbejder i disse år på højtryk i regionerne for at få egenkontrollen fuldt implementeret. Det er et stort arbejde, man er i gang med, og vi er glade for at erfare, at udviklingen går særdeles hurtigt fremad.

Kl. 15.10

Reduktionen af mikrobiologiske prøver i detailledet sker som led i den omlægning af den mikrobiologiske kontrol med fødevarer, som blev iværksat i midten af 2000. Baggrunden for omlægningen var en ATV-rapport, som vi også har hørt omtalt i dag, og et efterfølgende udvalgsarbejde, som blev iværksat af den forrige fødevarerminister i maj 2000.

Udvalget pegede på, at antallet af mikrobiologiske prøver i detailledet skulle reduceres væsentligt uden at påvirke effekten af fødevarerkontrollen. Man anbefalede at afskaffe de rutinemæssige mikrobiologiske prøver og i stedet benytte prøverne på en mere målrettet måde.

Det er den anbefaling, som regeringen nu følger op på, og det bakker vi fra konservativ side fuldt op om. Det er fornuftigt, at de mikrobiologiske prøver i fremtiden vil blive brugt som et redskab i en effektiv kontrol, og det er tilsynet

med virksomheden, der er essensen i kontrollen, og prøverne udtages efter en konkret vurdering af behovet.

Vi er glade for, at ministeren nu tilkendegiver, at man løbende vil videreudvikle smileyordningen i samarbejde med branche- og forbrugerorganisationerne. Formålet med smileymærkatene er, at den skal give forbrugerne et hurtigt indtryk af, hvor omhyggelig virksomheden er med at overholde fødevarerlovgevingen.

Rapporten viser med et stort smil eller en sur mund, hvordan virksomheden har klaret sig på op til 11 forskellige områder som hygiejne, egenkontrol, mærkning, tilsætningsstoffer m.m. Ordningen møder desværre en del kritik fra virksomhederne, bl.a. fordi det er den laveste karakter i skemaet, der afgør, hvordan ansigtet kommer til at se ud. En virksomhed med rene topkarakterer på områder, som vedrører fødevarer sikkerhed, kan altså få tildelt en sur mund, hvis der er rod i formalia omkring papirarbejde. Nogle virksomheder mener desuden, at de enkelte kontrollører bliver udstyret med en voldsom magt til at ramme enkelte virksomheder, da kontrolresultatet skal hænges op omgående, uanset om ejeren klager over vurderingen eller ej.

Fra konservativ side vil vi gerne understrege, at det selvfølgelig er vigtigt, at vi lytter til kritikken og ser, om den har noget på sig. Derfor synes vi også, det er fint, at der nu bliver foretaget en evaluering. Generelt synes vi dog, det er positivt, at man gør forbrugerne til part i spørgsmålet om fødevarer sikkerhed ved at offentliggøre resultaterne.

Forbrugerne har krav på, at deres fødevarer er sikre, og det er selvfølgelig ikke acceptabelt, at fødevarer udgør en sundhedsmæssig risiko. Fra konservativ side har vi fuld tiltro til, at regeringen også i fremtiden på dygtig og effektiv vis vil sikre det høje danske niveau for fødevarer sikkerhed.

Formanden:

Hr. Jørn Jespersen som ordfører.

Jørn Jespersen (SF):

Så vidt jeg kan vurdere debatten indtil nu, vil den ikke rigtig bringe os nogen steder hen, ud over hvor vi er i dag. Derfor er formålet med den vel i højere grad at evaluere situationen og sige, hvad det er, den nye regering har gjort, og så selvfølgelig lægge lidt op til, hvad kommende

finanslove eventuelt kunne tænkes at rumme på det her område.

Jeg kan konstatere, at det, regeringen har gjort på fødevarerområdet, er at lave besparelser på en lang række prøver, på kontrolbesøg, på personale, på regionen. Det har man gjort, samtidig med at man har haft penge tilovers, som man har foræret landbruget uden nogen modydelse. Det er jo i hvert fald ikke at sikre sig mest mulig fødevarer kvalitet for pengene, kan man konstatere, men vel tværtimod det modsatte.

Det, der så er spørgsmålet, er: Hvad vil konsekvenserne for fødevarer sikkerheden blive som følge af de nedskæringer og besparelser, der er lavet? Der er jo ingen tvivl om, at de vil være negative. Fødevarer sikkerheden vil blive forringet. Spørgsmålet er kun, hvor meget og hvor hurtigt det vil vise sig, og hvornår vi dermed får en diskussion baseret på, at der nu ligger dokumentation for den forværrede fødevarer sikkerhed bl.a. som følge af forringelser og besparelser.

Med hensyn til pesticiderne vil jeg gerne sige, at for os i SF er det helt indlysende, at når man skærer ca. hver anden prøve væk, vil man finde færre af de partier med frugt og grønt, som har overskridelser af grænseværdierne. Så kan man jo i hvert fald ikke holde dem ude og tage sanktioner over for den forhandler, den importør, den producent, som er skyld i overskridelsen. Så allerede det vil være en forringelse.

Men dertil kommer jo den præventive effekt. Der er ingen tvivl om, at når de forskellige leverandører skal beslutte, hvilke partier der bliver sendt hvorhen, så indgår det i deres overvejelser, hvor kontrollen er ordentlig og effektiv, og hvor den ikke er det. Derfor er der en klar risiko for, at vi med nedskæringerne af kontrolantallet for pesticidrester i frugt og grønt vil komme i en situation, hvor flere importører og producenter vil forsøge at dumpe varepartier med et højt indhold af pesticidrester på det danske marked.

Kl. 15.15

Jeg synes ikke, at ministerens argumentation om, at man har fundet nogenlunde den samme andel, er tilfredsstillende. Det er ikke et bevis for, om kontrollen virker eller ej. Det kan skyldes mange andre faktorer.

Jeg synes også, at regeringens ambitionsniveau er alt for ringe. Hvorfor har man ikke et ambitionsniveau, der hedder: Vi vil ikke have pesticidrester i frugt og grønt? Det kan jo lade sig gøre. Det er et spørgsmål om de rigtige styringsmidler til at sikre, at der slet ikke forekom-

mer pesticidrester i fødevarer, heller ikke under grænseværdien.

Vi synes ikke i SF, det er acceptabelt, at nogle usikre toksikologiske undersøgelser definerer nogle grænseværdier, og at vi så bare har et ambitionsniveau om at holde os under dem.

Vi vil have en situation, hvor der ikke er rester af sprøjtemidler i fødevarer, for der hører de ikke hjemme. Det er ikke et ambitionsniveau, regeringen kan leve op til. Det beklager vi, men så må vi jo på et tidspunkt sikre et andet flertal, der ønsker at leve op til det ambitionsniveau.

På bakterieområdet er det jo rigtigt, at der har været en nedgang i antallet af salmonellatilfælde over en række år, fordi den tidligere regering plus de partier, der indgik i forhandlingerne om det, faktisk vedtog at gøre noget ved det. Det dokumenterer at en indsats hjælper. Om den stigning, vi så for nylig har set, er en kortvarig fluktuation i det samlede billede eller en mere langsigtet tendens, kan vi ikke vide endnu. Vi håber selvfølgelig det første, men hvis det andet viser sig at være tilfældet, lægger det jo op til yderligere handling.

På campylobacterområdet er det oplagt, at der længe har været brug for en øget indsats. Det er et kompliceret område at finde ud af. Hvad er årsagen? Hvordan kan man forebygge? Men det lægger jo kun op til, at man kommer i gang med at gøre arbejdet og dermed arbejder sig frem imod at finde løsningerne.

Jeg kunne ikke helt høre på ministeren, om vi fik et løfte om, at den indsats, man er i gang med i ministeriet i øjeblikket, rent faktisk vil føre til, at ministeren kommer med en handlingsplan på området. Hvis det er tilfældet, vil jeg gerne have tilsagnet samt have at vide, om man kan sige noget nærmere om, hvornår det sker.

Så er der spørgsmålet om kontrolbesøg og egenkontrol. Det forekommer mig besynderligt, at man skærer ned på myndighedernes kontrolbesøg i butikkerne og siger, at det ikke betyder noget for fødevarerens sikkerheden, for nu vil vi styrke egenkontrollen, samtidig med at det er en kendsgerning, at egenkontrollen ikke er indført. Kun ca. 2 pct. af detailhandelens butikker har et fungerende egenkontrollsystem. Det vil sige, at 98 pct. ikke har det, og alligevel skærer man ned på den offentlige kontrol.

Når dertil kommer, at det er temmelig indlysende, at de fleste små virksomheder aldrig vil blive i stand til at løfte denne her opgave, så er det meget lidt betryggende for fødevarerens sikker-

heden, at man skærer så meget ned på kontrollen.

Økologien er nævnt, og jeg vil sige til Dansk Folkeparti, som her siger, at jamen vi ville også gerne bruge nogle flere penge, og vi fik tilført lidt, at det jo er det samme, der sker, hver eneste gang regeringen laver forringelser på kultur, på miljø og på fødevarerens sikkerhed. Man laver en dramatisk besparelse, og hvis det er noget, der generer Dansk Folkeparti, får de en lille bitte indrømmelse ved siden af, og så kan de gå rundt og sige: Vi fik lidt ekstra.

Men summen af det er jo, at når Dansk Folkeparti forhandler, får vi nedskæringer på 95 pct., og så får de lov at redde de sidste 5 pct. og være stolte af det bagefter. Det må da på et eller andet tidspunkt gå op for Dansk Folkeparti, at man bliver snydt på den måde.

(Kort bemærkning).

Henrik Vestergaard (V):

Tak til hr. Jørn Jespersen for ordførertalen. Det, der får mig op, er, at hr. Jørn Jespersen siger noget om at sikre sig mest mulig kontrol for pengene. Jeg går ud fra, at han mente flest muligt med penge.

Jeg har set et andet sted, at hr. Jørn Jespersen er ledelsesmæssig ordfører, og det har man opfundet i SF. Jeg skal blot spørge: Tror hr. Jørn Jespersen slet ikke på, at offentligt ansatte f.eks. i fødevareregionen er i stand til at skabe produktivitetsforbedring, altså at udføre bedre kontrol for de samme penge? Eller udføre samme kontrol for færre penge? Er det helt fremmed?

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg tror bestemt på, at både private og offentligt ansatte er i stand til at effektivisere deres arbejde og opnå produktivitetsforbedringer. Det har de offentligt ansatte søreme også haft rig lejlighed til at vise at de kan. For det har i mange år været sådan, at der lå en helt automatisk effektiviseringsgevinst indbygget i finanslovene. Man kan måske diskutere, om den har været for stor til, at det rent faktisk kunne lade sig gøre, for der er jo forskel på, om man effektiviserer ved at indføre ny teknologi, eller om det er et arbejde, hvor det i virkeligheden meget handler om at effektivisere arbejdsgange.

Kl. 15.20

Det har der været rig lejlighed til, men det kan jo altså ikke redde alle de besparelser og nedskæringer, der ligger. Selv ikke offentligt an-

satte er i stand til at præstere de samme resultater, når pengene til kontrolbesøg og kontrolprøver bliver skåret ned til det halve.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Det er til hr. Jørn Jespersens bemærkning om, at det var nogle få bidder, man fik. Det er sådan, at jeg er bekendt med, at på et tidspunkt var det sådan i dansk politik, at SF gik til finanslovforhandlinger og forsøgte at få noget indflydelse, men de ønskelister, man så udstillet i pressen, var altså blevet temmelig beskåret, når SF kom ud fra forhandlingerne, og SF fik heller ikke hele sin politik igennem.

Vil hr. Jørn Jespersen ikke bekræfte, at det forholder sig sådan, når man går til finanslovforhandlinger, medmindre man har så mange mandater, at man ikke behøver at invitere nogen?

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Nu har jeg altid betragtet hr. Jørn Jespersen som et lyst hoved i SF, men hvis der nu ligger en rapport – f.eks. ATV-rapporten – som rådgiver og siger, at vi burde nedsætte antallet fra 3.000 til 1.600 eller 1.700 og få samme resultat, vil det så ikke ledelsesmæssigt være det rigtige at gøre, så vi kunne bruge det andre steder?

Jeg hørte hr. Jørn Jespersen sige, at vi har skåret drastisk på kontrollen. Hvor er det, der er skåret drastisk? Der er tilført ekstra til egenkontrol og endda til at hjælpe dem i gang, sådan at den enkelte virksomhed/forretning får den helt rigtige forståelse af, hvordan det skal gøres. De får altså hjælp, de får gulerod, de får jo ikke pisk, vil jeg gerne sige til hr. Jørn Jespersen.

Kan hr. Jørn Jespersen ikke forklare, hvordan det er gjort ringere?

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg kan bekræfte over for hr. Christian H. Hansen, at da SF forhandlede finanslov, var den bruttoliste, vi kom med, langt større end det, vi fik ud af forhandlingerne; det er oplagt. Men det er ikke en parallel situation til den måde, Dansk Folkeparti forhandler finanslov på, for det, Dansk Folkeparti accepterer, er at komme til et udspil, hvor der i forvejen er skåret ned på nogle af Dansk Folkepartis påståede mærkesager, og derefter genoprette med 5-10 pct. og så gå rundt og sige: Vi har sikret forbedringer på det områ-

de, som i den samme finanslov er drastisk beskåret. Det kunne SF aldrig drømme om at acceptere.

Det gælder på alle områder. Vandfonden, som skal hjælpe almindelige mennesker til at få rent drikkevand: 60 mio. kr. bliver skåret væk, og Dansk Folkeparti får så sat 3 mio. kr. ind bag efter; 60 ned og 3 op, og det er en sejr for Dansk Folkeparti. På økologien fjerner man op imod 50 mio. kr., og så får Dansk Folkeparti en tiendedel og går rundt og annoncerer det som en sejr.

Jeg skal ikke trampe i det, for jeg kan godt forstå, at det er en smertelig erkendelse, der må komme på et tidspunkt for Dansk Folkeparti, men det hænger måske også sammen med, at man tror, man kan forhandle finanslov på én nat og så have overblik over det hele.

Da SF forhandlede finanslov, var det jo et arbejde, der udfoldede sig over måneder med udveksling af notater og sådan noget. Det var også derfor, vi havde lidt mere styr på, hvad de ting, vi vedtog, betød, og ikke som Dansk Folkeparti kom i den situation at skulle sige: Hvis det, vi har vedtaget, kommer til at føre til forringet fødevareresikkerhed, så må vi jo se på det.

Kunne man ikke forestille sig, at Dansk Folkeparti næste gang, *inden* de stemmer for finansloven, overvejer, om det fører til forringet fødevareresikkerhed? Det vil jeg anbefale Dansk Folkeparti.

Så er der ATV-rapporten og hr. Jens Kirk. Jeg takker for den – jeg tror, det var ment sådan – relative ros. Jeg går ud fra, at det med et lyst hoved i SF ikke skal tages for mere, end det er, men tak for det i hvert fald alligevel.

Jeg vil bare sige om ATV-rapporten, at vi synes, den bliver udlagt forkert og bliver misbrugt til nogle ting, som den ikke lægger op til omkring egenkontrol, og vi synes, man skal forholde sig kritisk også til eksperter. Jeg troede slet ikke, Venstre kunne lide eksperter; vi er glade for eksperter, men vi forholder os kritisk til det, de siger.

(Kort bemærkning).

Henrik Vestergaard (V):

Mit andet spørgsmål til hr. Jørn Jespersen går på, at jeg forstår, at der er sådan en vis kritik af den her egenkontrol, og man påstår så, at de små virksomheder aldrig nogen sinde vil være i stand til at gennemføre den. Vil det sige, at vi her i Folketinget har vedtaget lovgivning, som ikke er mulig at gennemføre?

Er egenkontrol for SF et bærende element i fødevarerikkerhedsproblematikken i Danmark? Og punkt to: Hvad vil man så sætte i stedet for de små virksomheder, som man nu ikke har tillid til kan gennemføre et egenkontrolprogram?

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

SF synes, at egenkontrol i store velorganiserede, professionelle virksomheder med ressourcerne til det er en fremragende idé. Der tror vi virkelig, at det kan styrke kontrollen og styrke fødevarerikkerheden, hvis man selvfølgelig holder øje med, at virksomhederne lever op til kravene i egenkontrollen og gennemfører den på den rigtige måde, hvad vi i øvrigt tror, at langt de fleste store virksomheder vil kunne gøre. Men i forhold til bittesmå virksomheder med ganske få ansatte, som forventes at kontrollere hundrede og sytten forskellige ting og føre nuancerede regnskaber, tror vi, det er en håbløs opgave.

Prøv bare at se på de manualer, man skal sætte sig ind i som bagermester for at kunne gennemføre egenkontrol. Det er jo flere ugers arbejde overhovedet at læse dem igennem.

Jeg synes virkelig, det er at skabe administrativt bøv l pålægge ekstraordinære omkostninger, nye opgaver til bittesmå erhvervsdrivende. Det troede jeg ikke var Venstres politik, men det forstår jeg nu at det er.

Jeg garanterer for, at der vil komme et hav af protester fra små erhvervsdrivende, efterhånden som man bliver bedt om at gå ind i det her bureaukrati, der er lagt op til.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Det er bare for at rette en misforståelse hos Jørn Jespersen ...

Formanden:

Hr. Jørn Jespersen.

Jens Kirk (V):

... hr. Jørn Jespersen fra SF.

Egenkontrollen, som den er nu, er jo baseret individuelt på den enkelte forretning og virksomhed. Der laves en egenkontrol. Det er jo derfor, der er tilføjet ekstra penge, som skal give kontrolløren muligheden for at forklare og finde ud af: Hvad er nødvendigt for din virksomhed? Det er det, man forklarer derude. Det er ikke sådan, at vi kommer med et færdigt program og siger: Sådan skal det være, og det skal gælde al-

le. Nej, din virksomhed, hr. Jørn Jespersen, og den andens virksomhed. Det bliver individuelt, og så bliver det en gulerod, og det bliver en sport at gennemføre det.

(Kort bemærkning).

Henrik Vestergaard (V):

Jeg skal glæde mig over hr. Jørn Jespersens interesse for bureaukratiske systemer og administrativt bøv l. Nu er egenkontrol jo en del af smileyordningen. Har hr. Jørn Jespersen nogen forslag til, hvordan vi kunne forenkle dette for de små virksomheder?

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Til hr. Jens Kirk vil jeg sige, at jeg mener at have relativt godt styr på, hvordan egenkontrollen tænkes gennemført, og der er jo ikke tale om frit valg med hensyn til, hvordan man arrangerer det for den enkelte virksomhed. Der bliver tværtimod tale om faste retningslinjer og procedurer og blanketsæt osv. for den enkelte virksomhed inden for den bestemte branche. Der er ikke så meget at gøre ved det, sådan er det. Og det bliver et utroligt bureaukrati.

Fremtiden må vise, hvem af os der har ret. Hr. Jens Kirk tror, at det bliver en sport, som de enkelte virksomhedsindehavere fløjtende vil delta i; jeg tror, det bliver et administrativt kaotisk bøv l med meget store problemer og med mange protester. Fremtiden vil jo vise, hvem af os der har ret i den sammenhæng.

Så skal jeg sige til hr. Henrik Vestergaard, som siger, at han takker for min interesse for administrativt bøv l osv., at det jo var min interesse for at bekæmpe det, jeg gav udtryk for. Jeg tror faktisk i denne her sammenhæng, at den bedste måde at gøre det på er at droppe planerne. Det ved jeg godt er kompliceret, fordi der også er EU-lovgivning, men det bedste ville være at droppe planerne om egenkontrol for virksomheder under en vis størrelse og så bevare et offentligt baseret kontrolsystem, som jo også rummer en stor mængde rådgivning, konsulentindsats osv. Det tror jeg er det bedste for de små virksomheder.

Formanden:

Hr. Martin Lidegaard som ordfører.

Martin Lidegaard (RV):

Vi har brugt en del tid i dag på at diskutere egenkontrol versus myndighedskontrol.

Jeg vil gerne starte med at sige, at for Det Radikale Venstre er det ikke et enten-eller, det er et både-og, og det er det sådan set for de fleste partier, som jeg hører det. Det er det selvfølgelig, fordi egenkontrol kun er noget værd, hvis der er en effektiv myndighedskontrol samtidig.

Det skyldes, at man ikke kan sætte ræven til at vogte gæs, det skyldes, at egenkontrollen primært, som hr. Jørn Jespersen så glimrende redegjorde for, er smart for de større virksomheder, og endelig skyldes det, at egenkontrollen selvfølgelig fokuserer på de *kendte* risici og ikke kan dække de *ukendte* risici, som myndighederne og forskningen måtte finde hen ad vejen.

Kl. 15.30

Derfor er det et slag mod forbrugerne og mod fødevarer sikkerheden. Uanset hvor mange pæne ord ministeren og hendes dikkende lammehaler pakker det ind i, er det et slag mod forbrugerne og fødevarer sikkerheden, at man sparer de penge, man gør i år, og at man yderligere lægger op til at spare 20 mio. kr. i Fødevarer direktoratet i 2003, 32 mio. kr. yderligere i 2004, og hele 55 mio. kr. yderligere i 2005, ud over at den særbevilling til egenkontrol, som hr. Jens Kirk nu har nævnt 4-5 gange, i øvrigt forsvinder fra 2003.

Det, Fødevarer direktoratet kan spare og rationalisere sig til f.eks. i forhold til kødkontrollen, kommer primært erhvervet til gode i form af færre gebyrer og lavere takster, og det er jo godt. Men det betyder altså, at besparelserne rammer de områder, der ikke er gebyrbrugerfinansierede, dvs. de områder, der er rettet mod forbrugerne. Det drejer sig om yderligere reduktion af antallet af tilsyn, yderligere reduktion af antallet af mikrobiologiske prøver, reduktion af overvågningsprogrammerne, hvad angår pesticider, næringsstoffer, kemisk forurening og anden kemi, f.eks. tilsætningsstoffer, og reduktion af forskningsprogrammer.

Det er en hel særlig logik, der tilskrives – i øvrigt en logik, som regeringen udmønter ganske glimrende – at på de områder, som regeringen ikke kan lide, og det er sådan noget som ulandsbistand, miljø, vedvarende energi, fødevarer sikkerhed osv., der opnår man effektivitet, hvis man skærer ned, hvorimod det på de områder, som regeringen godt kan lide, og det er områder som hospitaler, erhvervs livet, landbruget og forsvaret, bliver godt, hvis man tilfører penge. Det er en ganske særlig logik.

Jeg bliver nødt til at slutte med at sige, at jeg opfatter ministeren som en meget sympatisk po-

litiker med sympatiske holdninger, som hun ikke forsømmer nogen lejlighed til at gøre opmærksom på i sympatiske vendinger, men det, som ministeren de facto gennemfører, det, som er regeringens politik – en regering, som ministeren dog er medlem af – er ikke sympatisk. Det er kortsigtet, stik imod forbrugernes interesser og på lang sigt også imod erhvervets interesser.

Derfor havde vi håbet på, at vi kunne samle et flertal i Folketinget i dag til at støtte den sympatiske minister i hendes kamp mod en usympatisk politik og en usympatisk regering. Det lykkedes ikke; de dikkende lammehaler er kaldt til orden igen.

Men jeg vil gerne sige herfra, at det forslag til vedtagelse, som regeringen har lagt frem, kan vi selvfølgelig ikke stemme imod, men forslaget er i og for sig forholdsvis ligegyldigt, for det er jo det, vi er enige om, det er det grundlag, vi samarbejder på, det er alle enige om. Så det agter Det Radikale Venstre simpelt hen at undlade at stemme til, for det er et forholdsvis intetsigende forslag.

Men vi håber da meget, at man vil begrunde, hvorfor man fra regeringens side ikke ønsker at støtte det forslag til vedtagelse, der meget præcist og konkret bare konstaterer, at der ikke er brug for yderligere beskæringer på det område nu.

Derfor skal det sidste, jeg siger, være et direkte spørgsmål til ministeren: De fremskrivninger, som står i finansloven for 2002, og som lægger op til besparelser på over 100 mio. kr. i Fødevarer direktoratet i de kommende 4 år, er de alvorligt ment?

(Kort bemærkning).

Henrik Vestergaard (V):

Jeg siger tak til hr. Martin Lidegaard, der åbenbart er i gang med både finanslovforhandlingerne for 2003, 2004 osv.

Kan hr. Martin Lidegaard bekræfte, at på området kontrol og eftersyn lagde SR-regeringen op til, at der i 2001 skulle bruges 776 mio. kr. og i 2005 623 mio. kr., altså 150 mio. kr. mindre? Det kunne være ganske interessant, nu vi andre skal høre på den her kritik.

Det andet spørgsmål er: Mener hr. Martin Lidegaard, at de kontrolprincipper, som Fødevarer direktoratet har lagt til grund, og som vi er enige om, er intetsigende? Det synes jeg er ganske spændende. Og hvis man er enige i dem, hvorfor stemmer man så ikke for?

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jeg vil gerne spørge hr. Martin Lidegaard: Hvis man nu ikke er ekspert på et område, hvor man i grunden skal sige for eller imod, og som man skal rådgive om og gå ind for eller gå imod, er man så ikke nødt til at støtte sig til rapporter, eksperter, som man selv har bedt om at gå i gang med noget, og som man har fået et resultat fra? Eller skal man, når resultatet kommer, sige: Det duer ikke, det var ikke det, vi ventede! Og så vil man ikke rette sig efter det?

Bør man ikke som ansvarlig leder, og jeg betragter i grunden De Radikale som ansvarlige – også økonomisk – bruge de penge, man eventuelt sparer dér, et andet sted?

Kl. 15.35

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Til hr. Henrik Vestergaard tror jeg egentlig, jeg vil starte bagfra og sige, at jeg ikke mener, jeg sagde, at kontrolprincipperne er intetsigende. Jeg mener, jeg sagde, at det er ret intetsigende at lægge dem frem som forslag til vedtagelse, eftersom vi har vedtaget dem; det var det, jeg mente med intetsigende, for selvfølgelig er det vigtigt at have dem.

Jeg vil så gerne sige i forhold til spørgsmålet om de finanslovsforslag med 5-6 års fremskrivning, som den tidligere regering lagde frem, at for det første var det jo netop finanslovsforslag, og for det andet vil jeg gerne sige – og det er samtidig svar til hr. Jens Kirk – at det, vi siger fra Det Radikale Venstres side, jo ikke er, at der aldrig nogen sinde skal forekomme besparelser på det her område. Vi siger heller ikke, at man ikke skal følge de anbefalinger, som fagfolk giver – i og for sig troede vi, det var regeringen, der var imod eksperter og smagsdommere, men jeg er glad for, at det i det mindste ikke gør sig gældende på det her område – men den rapport, som der er blevet refereret til her gang på gang, er der jo tydeligvis meget forskellig opfattelse af. Det er rigtigt, at på enkelte områder lægger rapporten op til, at man kan skære ned på nogle helt specifikke områder, men det er jo også rigtigt, at man gang på gang understreger, at egenkontrollen intet er værd, hvis ikke der er en effektiv myndighedskontrol.

Så kan man jo vælge, når man nu indfører – og det er vi alle sammen enige om at gøre de steder, hvor det kan betale sig – en effektiv egenkontrol, og det fungerer, og det er jo pragtfuldt:

Skulle man så ikke tage at bruge de penge, man sparer på det, til at gøre de områder, hvor det ikke fungerer, bedre? Ville det ikke, hvis det altså er forbrugerne og fødevarer sikkerheden, man har i tankerne, være det mest logiske at gøre?

(Kort bemærkning).

Henrik Vestergaard (V):

Til hr. Martin Lidegaard: I Venstre forsøger vi at lægge op til et bredt samarbejde omkring fødevarerpolitikken, fødevarer kontrollen og fødevarer sikkerheden. Det er jo ikke alle i det her Folketing, der har været med til at vedtage fødevarer loven eller kontrolprincipperne for den sags skyld. Synes hr. Martin Lidegaard så ikke, at det kunne være væsentligt efter et regeringsskifte at få bekræftet, om De Radikale og Socialdemokratiet stadig væk bakker op om de kontrolprincipper, de selv har været med til at formulere, og altså bakker op om den fødevarerlov, som nogle partier, inklusive Venstre, i fællesskab har skabt?

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Til hr. Martin Lidegaard: Er der lagt op til besparelser på kontrolbesøgene, ja eller nej?

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Til hr. Henrik Vestergaard vil jeg bare sige, at vi tager som udgangspunkt i Det Radikale Venstre, og det mener vi sådan set er god parlamentarisk skik, at hvis man har indgået et forlig og lavet en aftale, så holder den, uanset om der har været folketingsvalg eller ej. Jeg er godt klar over, at på nogle områder deler regeringen ikke den opfattelse. Man mener simpelt hen, at man kan gå ud og bryde forlig og lovgivning, som man har haft bredt flertal for før. Men fred nu være med det. Det er vores opfattelse.

Jeg kan i hvert fald garantere hr. Henrik Vestergaard for, at vi ønsker et bredt samarbejde på dette område. Vi ønsker virkelig, at det her skal være noget, vi fortsat kan samle et bredt flertal i Folketinget om. Men det er jo ikke det samme, som at intet må forandre sig. Det er jo ikke det samme, som at vi ikke skal forsøge at forbedre, hvis vi kan. Det vil vi meget gerne. Og et bredt samarbejde er ikke at give oppositionen en pistol for panden og sige: Hvis I ikke makker ret, så hiver vi bare de dikkende lammehaler ind, og så kan det være ligegyldigt. Det er ikke, hvad jeg kalder et bredt samarbejde.

Til hr. Jens Kirk vil jeg bare sige: Det samlede antal kontroller, får jeg oplyst i dag, er ikke faldet, men hvis hr. Jens Kirk går ind på specifikke områder, så er det. Og hvis man gennemfører de besparelser i de kommende år, som man lægger op til, kan jeg ikke se, hvordan man kan undgå at skære ret dramatisk på det; det må jeg sige.

Formanden:

Så skulle vi kunne gå videre i ordførerrækken.

Keld Albrechtsen (EL):

Da et flertal i Folketinget i foregående valgperiode vedtog den nye fødevarelov og foretog den centralisering, som vi nu ser resultaterne af, kritiserede vi det fra Enhedslistens side bl.a. med den begrundelse, at den centralisering, som jo i hvert fald det ene af de to regeringspartier i virkeligheden ikke ønskede, ville medføre, at staten blev sin egen kontrollant, og at man herefter ville kunne vedtage at gennemføre forringelser af levnedsmiddelkontrollen, hvor staten selv kontrollerer, om staten gør det godt nok, og det vil staten selvfølgelig altid hævde at den gør. Det er det, vi ser nu.

Kl. 15.40

Der fik man altså afskaffet det system, hvor man havde en regional levnedsmiddelkontrol, som kunne kontrolleres af de centrale myndigheder med hensyn til, om det gik godt nok. Vi fik så i stedet dette statslige system, som man så kan begynde at underminere.

Desværre må man sige, at den kritik, der gjorde, at Enhedslisten ikke ville være med til fødevareloven, jo har vist sig at holde stik. Vi frygtede, at resultatet ville blive en underminering af niveauet. Man sagde, at der skulle være et ensartet niveau over hele landet, og vi sagde så: Ja, det bliver ganske vist ensartet, men på et lavere niveau. Og nu ser vi så, at det er det, der bliver tilfældet.

Det er jo i og for sig ikke sjovt på den måde at få ret, og det er da i hvert fald noget, der burde give stof til eftertanke hos visse partier, som dengang gik ind i forliget.

Der har jo været en lang række debatudvekslinger omkring egenkontrollen, som er regeringens patentløsning på alle problemer. Jeg synes, debatten klart har vist, at regeringspartierne har en fuldstændig mangel på forståelse af, hvad egenkontrol i virkeligheden går ud på.

Der var en diskussion af, om det var noget individuelt, skræddersyet til hver enkelt virksomhed, hvad det jo ikke er; det har hr. Jørn Jesper-

sen påpeget. Der var også en diskussion af, om en egenkontrol af dem, der selv udfører arbejdet i en ganske lille virksomhed, har nogen mening, medmindre man løbende kontrollerer, at egenkontrollen virker.

Man kan sige, at i en større virksomhed er der en ansvarsfordeling, således at der er nogle, der udfører arbejdet – som f.eks. bager leverpostej – og det er altså ikke de samme, som har ansvaret for, at egenkontrollen fungerer. Så dér er en ansvarsfordeling, som gør det muligt at kontrollere, om egenkontrollen virker. Men med hensyn til de små virksomheder er det et blålys og en undskyldning, som man bruger og misbruger for at gennemføre et nedskæringsprogram.

Vi har i Enhedslisten selvfølgelig noteret os, at Det Radikale Venstre vil stemme for regeringens forslag til vedtagelse, sådan forstod jeg det ... (*Tilråb*) ... Nå, det var en misforståelse. Jamen det er jeg meget glad for. Så må jeg give hr. Martin Lidegaard en undskyldning. Jeg kunne heller ikke forstå det, men det viser sig, at sådan var det heller ikke.

Det, jeg synes er et af de meget store problemer ved regeringens forslag ud over selve indholdet i den strategi, man har fastlagt, er, at man har den her metode med at komme med nogle formuleringer, som på overfladen ser meget pæne ud, men som skjuler de egentlige hensigter, og jeg vil altså sige, at hver gang man gør det, vil jeg gå op og påtale det, for det er simpelt hen en dårlig demokratisk metode, at man skjuler sine hensigter i nogle formuleringer, som dækker over det reelle indhold.

Jeg kan altså ikke indtrængende nok opfordre regeringen til, at hvis der er noget, man vil, jamen så skriv det, som det er, og lad være med at pakke det ind i nogle ord, der ikke er til at forstå. Det er jo sådan set ikke et spørgsmål om, hvorvidt man er enig eller uenig om det konkrete punkt, men det er et spørgsmål om, at det ikke er gavnligt for demokratiet, at tingene bliver omskrevet, så de ikke er til at forstå og umiddelbart forholde sig til. Det er en opfordring. Ministeren kan jo overveje den og eventuelt drøfte den med sine kolleger, for det er ikke kun fra fødevareministerens side, at vi ser det problem. Det er et generelt problem i de forslag til vedtagelse, der kommer fra regeringspartierne.

Kl. 15.45

Fødevareministeren (Mariann Fischer Boel):

Nu vil jeg ikke forlænge debatten, jeg vil blot hæfte mig ved et par af ordførernes indlæg og så

til sidst komme med nogle sådan lidt mere generelle bemærkninger.

Til hr. Morten Bødskov vil jeg godt sige, at hele økologidiskussionen set ud fra den stol, jeg sidder på, selvfølgelig er vigtig. Mine udmeldinger har blot været, at jeg ikke har ønsket at accelerere en produktion, der ikke var afsætning for. Det er simpelt hen de overvejelser, der har ligget bag den udtalelse, jeg er kommet med i den her anledning, for økologien er helt afgørende et element, som giver forbrugerne en valgmulighed, og det støtter jeg klart, men jeg støtter ikke, at vi politisk skubber til en produktion, som forbrugerne så ikke vil købe i sidste instans, for så mener jeg, man stikker nogle producenter blå i øjnene.

Til hr. Morten Bødskovs meget massive udmeldinger om en total amputering af det økologiske område, »massive besparelser«, tror jeg var udtrykket i det første indlæg: For at bringe tingene lidt i perspektiv vil jeg gerne sige til hr. Morten Bødskov, at det rent faktisk ligger sådan, at der i forbindelse med finanslovaftalen for 2002 blev foretaget besparelser på økologiområdet på lige i underkanten af 15 mio. kr. ud af en samlet bevilling på et sted mellem 250 og 300 mio. kr. Og der taler jeg kun om de almindelige økologitilskud, jeg taler ikke om det særlige hektartilskud, der går til økologerne. Det er bare for at for at få diskussionen bragt ned på et sådan lidt sammenligneligt plan.

Så vil jeg i øvrigt sige, at der har været et klart ønske fra regeringens side om at opprioritere forskning og udvikling inden for det økologiske område.

Til hr. Jørn Jespersen, som jeg altid nyder en god debat med omkring det her område, uanset om vi er enige eller uenige: For så vidt angår hele egenkontroldiskussionen, synes jeg, der er en væsentlig forskel på den model, vi har valgt i Danmark, og den model, man har valgt i Sverige.

Den svenske model ligner lidt det, jeg hører hr. Jørn Jespersen sige, nemlig at man fra toppen beslutter, hvordan det her egenkontrolprogram skal udformes, og så trækker man sækken ned over hovedet på virksomhederne, på restauranterne eller på de små kiosker. Man har altså lavet et færdigt koncept.

Det, vi har valgt fra dansk side, er i stedet for at starte ovenfra at starte med, at det er de enkelte brancher, der er med til at udforme konceptet for, hvordan egenkontrollen skal foregå. Jeg tror, at den eneste måde at få det til at fungere på er

ved at sikre, at man har brancherne bag sig, for ellers nytter det hele absolut ingenting.

På campylobacterområdet vil jeg bare sige, at der i regeringens udspil overhovedet ikke ligger nogen som helst besparelser inden for det her område. Vi har i øvrigt iværksat et 3-årigt forskningsprojekt i DVI-regi, der skal give os et bedre overblik over smitekilderne for at prøve at få en fornemmelse af, hvor det egentlig er, de kommer fra. Altså hvor er det, vi skal sætte ekstraordinært ind? For det er der stor usikkerhed om på nuværende tidspunkt. Hvor er det egentlig, at den største risiko overhovedet er til stede?

Vi har også fokuseret på at skaffe nogle data om forekomst i hakket svine- og oksekød.

Og så er hele diskussionen omkring det ferske kyllingekød helt afgørende for udviklingen af tilfælde af campylobacter. Vi drøfter hele det her spørgsmål med erhvervs- og forbrugerorganisationerne, og jeg regner med at kunne iværksætte nye initiativer på det her område inden for meget kort tid. Ud over det har vi også ønsket at iværksætte en informationskampagne på området, sådan at vi sikrer, at forbrugerne ved, hvordan de skal håndtere det ferske fjerkræ.

På pesticidområdet er det fuldstændig korrekt, at antallet af prøver er reduceret fra 3.000 til omkring 1.600. Det er gjort ud fra den klare overbevisning, at når vi har et resultat inden for den sidste 10-årsperiode, hvor man, som det vist også tidligere er sagt af nogle af ordførerne, massivt har hævet antallet af prøver, uden at man har fået et anderledes resultat, nemlig en ca. 2 pct.s overskridelse, har vi følt, at det har været omsonst at blive ved bevidstløst at køre med så mange prøver på pesticidområdet.

Det er klart, at hvis der viser sig udsving, må vi revurdere sagen; det er indlysende klart. Men vi har bare ikke syntes, at det har været formålstjenligt at køre videre uden at foretage nogle klare interne vurderinger af, om det virkelig var den rigtige vej at gå.

Kl. 15.50

Hr. Martin Lidegaard var lidt inde på Fødevaredirektoratets besparelser. Når man kigger på budgetoverslagsårene, kan man ikke umiddelbart sammenligne f.eks. indeværende år med 2005, for der kan være mange forskellige elementer, der indgår i en sådan budgetoverslagsrække. F.eks. kan der være nogle engangsbevillinger, der falder væk, og der kan være forskellige elementer, som overgår fra at være statsfinansierede til at være finansieret af erhvervene. Men jeg tror også, hr. Martin Lidegaard vil erfare, at

når vi laver finanslov, har man aldrig nogen sinde i dette hus været i en situation, hvor finanslovaftalen for det efterfølgende år har lignet budgetoverslagstallene. Det tror jeg i hvert fald ikke har været tilfældet.

Hvis vi tager 2003, er jeg også overbevist om, at der vil blive udsving på slutresultatet i forhold til de tal, der står på budgetoverslaget for 2003, og jeg er også overbevist om, at det vil være tilfældet, for så vidt angår regeringens finanslovudspil, der kommer i slutningen af august måned.

Til sidst vil jeg gerne takke for en god debat. Jeg vil gerne takke regeringspartierne, Kristeligt Folkeparti og Dansk Folkeparti for deres opbakning af regeringens politik, og jeg vil også takke de øvrige ordførere for debatten.

Jeg vil godt understrege, ligesom Venstres ordfører har gjort det, at vi strækker hånden ud til en debat og en diskussion om fødevarerpolitikken, fordi det er et utrolig vigtigt område. Jeg synes, at for at prøve at fremme sagligheden til gavn for forbrugerne og til gavn for fødevarerikkerheden skal vi prøve at undgå, at sovsen skiller, hvis jeg må blive i hr. Henrik Vestergaards terminologi. Men der er ikke nogen tvivl om, at regeringens politik ligger fast. Vi vil prioritere forbrugernes sikkerhed gennem en behovsorienteret kontrol i hele kæden fra jord til bord, og vi vil klart fastholde et dynamisk og sammenhængende kontrolsystem med mest mulig fødevarerikkerhed i hele fødevarerækeden.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Tak til ministeren for hendes tilsagn om at være positivt interesseret i en debat. Det er helt gengældt.

Jeg har lige nogle enkelte ting, først om egenkontrollen. Jeg er helt med på, at man i Danmark griber det an på den måde, at man tager udgangspunkt i brancherne. Det synes jeg alt andet lige er fornuftigt, men jeg mener bare, at selv med den fremgangsmåde vil systemet vise sig at være alt for bureaukratisk, alt for bøvlet og alt for domineret af ekstraarbejde, merarbejde, blanketudfyldning osv. Jeg er temmelig sikker på, at der vil komme massive protester fra mange små erhvervsdrivende, når systemet for alvor skal føres igennem, og derfor tror jeg, vi får lejlighed til at diskutere den sag ved flere senere lejligheder.

Så er der spørgsmålet om pesticider. Ca. 2 pct. er jo altså også i tal ganske mange tilfælde af

frugt og grønt med overskridende værdier, når man tænker på, hvad der bliver spist af frugt og grønt i Danmark, og jeg synes, det tal er alt for højt. Det er jo også sådan, at hvis man ser på, i hvor mange prøver der kan påvises pesticidrester, uden at grænsen er overskredet, er det, så vidt jeg husker, 60 pct., der har pesticidrester, og derfor vil jeg spørge fødevarerministeren: Er det virkelig udtryk for regeringens ambitionsniveau, at vi bare skal blive dér, hvor 2 pct. har overskridelser, og 60 pct. har indhold af pesticidrester, som efter vores opfattelse ikke burde være til stede?

Endelig er jeg glad for ministerens tilkendegivelse af, at budgetoverslagsårene ikke skal tages for mere, end de er, for det ville blive en katastrofe, hvis de tal viste sig at holde stik.

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Jeg skal også takke for ministerens positive tilsagn om en videre debat om, hvordan vi kan forbedre fødevarerikkerheden. Det ser Socialdemokratiet meget frem til, og det håber jeg også, vi har givet udtryk for i de forskellige indlæg, der har været her i dag.

Kl. 15.55

Men jeg tror også, det er gået op for folk, der har fulgt debatten, at det er helt klart, at fødevarerministeren ikke har noget ønske om at accelerere den økologiske udvikling og dermed heller ikke noget ønske om at fremme det, som økologien jo skal være, når vi taler fødevarerikkerhed, nemlig et valg til forbrugerne, så de har en mulighed for at vælge anderledes, når det handler om fødevarer, og dermed få styrket deres fødevarerikkerhed.

Fødevarerministeren indrømmede også, at der er sket besparelser, og det står jo i skærende kontrast til de udtalelser, man kom med i slutningen af sidste år. Besparelserne er praktiseret ved – og det er dét, som også gør Socialdemokratiet nervøst – at der er slækket dramatisk på målsætningerne, når det handler om økologi. Man kan jo bare lave en sammenligning mellem den tidligere regerings nationale strategi for bæredygtig udvikling og den reviderede udgave, som den nuværende regering har lagt frem. Det står sort på hvidt i de to papirer.

Der er sådan set ikke så meget at undre sig over. Fødevarerministeren ønsker ikke, at det valg, som økologien er, skal accelerere, og det beklager Socialdemokratiet.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Tak til ministeren for svarene:

Jeg vil godt være helt sikker på, at jeg har forstået ministeren korrekt, når hun siger, at hun ikke kan forestille sig andet, end at der vil komme udsving i forhold til de tal, der er budgetteret med. Jeg håber, at ministeren mener udsving nedad, altså at der ikke skal spares mere end det, der står i overslagene for Fødevedirektoratet.

Når jeg er lidt optaget af det, skyldes det selvfølgelig, at selv om jeg er ganske opmærksom på, at budgetterne er sammensatte, og der er særbevillinger osv., vil ministeren vel give mig ret i, at hvis vi forestiller os, at man skar 100 mio. kr. i de næste 4 år, kunne man altså ikke undgå, at det kom til at ramme antallet af mikrobiologiske prøver, tilsyn, overvågningsprogrammer osv., osv.

Det vil være umuligt at undgå reduktioner, hvis man skal skære i den størrelsesorden. Kan ministeren bekræfte det, uden dermed være sagt at hun vil gøre det? Jeg er med på at holde sovsen samlet, men jeg er ikke ligeglad med, hvad det er for en sovs, vi ender med.

Fødevedirektøren (Mariann Fischer Boel):

Jeg skal prøve at gøre det kort, for nu bliver der jo uro i salen.

Jeg vil godt sige til hr. Jørn Jespersen, at når vi snakker om restkoncentrationer i frugt og grønt, er det klart, at målsætningen må være en så lav koncentration som overhovedet muligt, og derfor har vi også en målsætning for kontrolsiden om at fokusere på de virksomheder, der importerer frugt og grønt med de høje koncentrationsrester. Dem vil vi specifikt rette vores søgelys imod for at sikre, at de også stiller nogle krav til deres leverandører, for det er jo den eneste måde, vi kan løse det problem på. Jeg vil godt give hr. Jørn Jespersen tilsagn om, at kontrollen vil blive målrettet specifikt på basis af de prøver, vi tager, mod de virksomheder, hvor vi kan se, det går galt.

Til hr. Morten Bødskov: Jeg vil godt sige, at med hensyn til den økologiske produktion har regeringen en målsætning om at sikre, at vi kan fremme afsætningen på eksportmarkederne. Jeg har specifikt bedt de økologiske brancher om at komme med et bud på, hvordan vi kan gøre det, for det er den vej, vi skal bevæge os, hvis vi ønsker, at der skal ske en udvikling på det område.

Til hr. Martin Lidegaard: Jeg ved ikke, om vi skal lave en bernaïse sammen, men jeg er sikker på, at den ikke vil skille for os, og jeg vil godt give den melding, at budgetoverslagsårene med garanti ikke vil komme til at se ud på samme måde, som de gør i den kolonne, hvor der står BO 2003. Med hensyn til, hvordan udviklingen vil blive, vil det være helt forskelligt for de forskellige områder i Fødevedirektoratets regi.

Formanden:

Så er det ordføreren for forespørgerne, fru Ritt Bjerregaard, og vi skal have lidt mere ro i salen.

Ritt Bjerregaard (S):

Også jeg vil gerne takke for debatten.

Denne debat udviklede sig jo ligesom den foregående i retning af, at regeringen endnu en gang afprøvede sin talkunst. Endnu en gang skulle vi høre, hvordan regeringen henviste til den tidligere regering og ikke ville påtage sig det ansvar, som den nuværende regering har for den vedtagne finanslov, men det kom da heldigvis ikke til at fylde hele debatten.

Kl. 16.00

En anden lidt interessant ting var, at en af dem, der havde ordet, nemlig hr. Jens Kirk, i dag virkelig gik i brechen for eksperter, og i hvor høj grad vi skulle lytte til ekspertise. Jeg sidder her med statsministerens nytårstale, hvor statsministeren siger: »Vi behøver ikke eksperter og smagsdommere til at bestemme på vore vegne ...«, og længere henne i talen siger statsministeren: »Der er tendenser til et eksperttyranni, som risikerer at undertrykke den frie folkelige debat.« Det var jo helt anderledes fornuftige og ræsonnable toner, hr. Jens Kirk anslog her i dag.

Hr. Henrik Vestergaard understregede meget ønsket om det brede samarbejde fra Venstres side, og det vil vi da hilse meget velkommen. Som bekendt var det sådan, at hverken Socialdemokratiet eller De Radikale eller SF fik nogen som helst invitationer i forbindelse med finansloven. Der var ikke tale om, at vi skulle drøfte fødevedirelovgivning, der var ikke tale om, at man var forpligtet til den genopretning af økonomien, man selv indgik aktivt i. Næh, man havde nærmest ikke brug for noget samarbejde. Man kunne jo bruge Dansk Folkeparti, og så havde man sit flertal hjemme.

Det er derfor, der er uenighed og har været uenighed i debatten i dag. Vi er simpelt hen ikke enige i de prioriteringer, der ligger i den finans-

lov, som regeringen overhovedet ikke søgte nogen form for bredt samarbejde om.

Om selve indholdet af debatten skal jeg også beklage, at ministeren på trods af udsagnene om at interessere sig for restkoncentrationer af pesticider i frugt og grønt alligevel skærer ned på antallet af prøver og ikke vil følge den tidligere regerings forslag om pr. 1. januar 2003 at sikre, at der simpelt hen ikke forekommer pesticider i grønsager og frugt fra udlandet.

Vi kan ikke støtte forslaget til vedtagelse fra regeringen, men som hr. Martin Lidegaard også har nævnt, står der jo ikke noget, man kan være imod, så derfor vil vi undlade at stemme. Men vi har svært ved at forstå, hvorfor regeringen ikke hellere ville understrege sin vilje til det brede samarbejde og stemme for vores vedtagelse.

Lad også mig slutte med at sige, at der har været talt meget om sovs under debatten i dag. Hr. Henrik Vestergaard har brugt mange æg, og jeg må sige, at det er en meget fed sovs, der er kommet ud af det. Den er ikke spor sund, og den er ikke anbefalelsesværdig.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg vil gerne takke ministeren for tilsagnet om at målrette indsatsen, når vi snakker om pesticidrester i frugt og grønt, men jeg går også ud fra, at når ministeren er indstillet på at målrette endnu mere, end man har gjort indtil nu, er det i virkeligheden også et tilsagn fra ministeren om at have et ambitionsniveau om at nedbringe antallet af prøver med restindhold af pesticider i frugt og grønt.

I dag er det, så vidt jeg husker – og ministeren har ikke korrigeret det, så jeg går ud fra, at det er rigtigt – ca. 60 pct. af prøverne, der viser, at der er et restindhold af pesticider i frugt og grønt. Jeg går ud fra, at ministerens tilsagn betyder, at ministeren har en ambition om, at det tal skal meget længere ned og helst ned på nul, så der ikke er rester af sprøjtemidler i frugt og grønt, der sælges i Danmark og i EU. Det kræver givetvis en meget mere målrettet og meget mere effektiv indsats, men de 40 pct. uden pesticider viser jo, at det kan lade sig gøre, så derfor synes jeg, vi i fællesskab skal arbejde for ikke bare så lidt som muligt, men ingen pesticidrester i frugt og grønt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 56 af Henrik Vestergaard (V), Carina Christensen (KF), Christian H. Hansen (DF) og Ole M. Nielsen (KRF) (se foran) vedtoges med 58 stemmer (V, DF, KF og KRF) mod 2 (EL); 43 (S, SF og RV) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 57 af Morten Bødskov (S), Jørn Jespersen (SF), Martin Lidegaard (RV) og Keld Albrechtsen (EL).

Hermed sluttede forespørgslen.

Kl. 16.05

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af lovforslag nr. L 184: Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v. (Øget beboerdemokrati for almene boligafdelinger).

Af Morten Homann (SF) m.fl.
(Fremsat 2/4 2002).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg har læst dette forslag med stor interesse. Det er nemlig et forslag, som i princippet harmonerer ganske fint med regeringens politik om større valgfrihed på en række områder.

Desværre er forslaget efter min opfattelse ikke helt klart. Jeg har således vanskeligt ved præcis at se, hvad det er, SF her foreslår. Går forslaget kun ud på at give den enkelte afdeling frihed til at beslutte at blive administreret af en anden boligorganisation end den boligorganisation, som har opført afdelingen, og som afdelingen er en integreret del af, eller går forslaget ud på faktisk at give afdelingen ret til at løsrive sig fra boligorganisationen og overgå til en anden boligorganisation, altså således at afdelingen juridisk kommer til at indgå som en del af en anden boligorganisation?